

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ ȘTEFAN CEL MARE
Județul Iași, sat Rediu Aldei, comuna Aroneanu, în incinta școlii "Aron Vodă",
corp B, et.1
Telefon: 0740.140.704, e-mail: contact@galstefancelmare.ro,
site www.galstefancelmare.ro

Raport de evaluare a STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ **ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ ȘTEFAN CEL MARE**

Perioada de referință 25.11.2016 - 30.09.2025

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014-2020
Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României
prin FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ, măsura LEADER

Cuprins

1. Rezumat	3
2. Scopul raportului de evaluare	6
3. Informații generale privind SDL.....	7
3.1 Informații despre GAL Ștefan cel Mare și activitatea GAL-ului	7
3.2 Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusare etc.	10
4. Cadrul de evaluare și metodologia.....	16
4.1 Cadrul de evaluare	16
4.2 Metodologia de evaluare	20
5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL	22
5.1 Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL	22
5.2 Eficacitatea SDL, la nivel de domeniu de intervenție	23
6. Răspuns la întrebările de evaluare	24
7. Factori de succes și eșec în implementarea SDL	50
8. Concluzii și recomandări	51

1. Rezumat

Teritoriul Grupului de Acțiune Locală ȘTEFAN CEL MARE este situat majoritar în județul Iași, în proporție de 62,21 %, și 37,79 % în județul Vaslui, înglobând 15 unități administrativ – teritoriale recunoscute legal la nivelul NUTS IV, după cum urmează:

- ❖ În județul Iași: Comuna ARONEANU, Comuna GOLĂIEȘTI, Comuna UNGHENI, Comuna ȚUȚORA, Comuna PRISĂCANI, Comuna COMARNA, Comuna COSTULENI, Comuna CIORTEȘTI, Comuna DOBROVĂȚ, comuna SCHITU DUCA*;
- ❖ În județul Vaslui: Comuna CODĂEȘTI, Comuna REBRICEA, Comuna TĂCUTA, Comuna DĂNEȘTI, Orașul NEGREȘTI.

*Comuna Schitu Duca face parte din teritoriul GAL Ștefan cel Mare și nu a beneficiat de finanțare în cadrul strategiei 2014-2020, deoarece a aderat la asociație în timpul implementării.

Fondurile alocate pentru implementarea strategiei inclusiv fondurile provenite din tranziție FEADR + EURI sunt în valoare de 2.641.239,13 euro.

GAL Ștefan cel Mare și-a atins obiectivele propuse până la evaluarea intermediară la data de 01.10.2018, respectiv obiectivele și indicatorii până la data evaluării finale din luna septembrie 2025. Am reușit să selectăm și să implementăm proiectele propuse în perioada de referință pentru toate măsurile din SDL. Până la data de 30.09.2025, sunt 2 proiecte finalizate și urmează să primească notificarea de plată din partea AFIR.

Au fost lansate 29 apeluri de selecție în care au fost depuse 93 de proiecte. Numărul proiectelor selectate la nivelul GAL Ștefan cel Mare este de 75 de proiecte, din care 74 proiecte sunt contractate, din care 1 a fost reziliat, pentru 2 proiecte se așteaptă notificare tranșă finală în urma depunerii cererii de plată. Valoarea proiectelor contractate este în valoare de **2.840.506,05 euro, din care 2.625.621,21 euro efectiv plătit, un total de reprezentând 99,40% din alocarea SDL (2.641.239,13 euro). La toate măsurile, fondurile alocate au fost consumate.** Pentru economiile realizate în valoare de 15,617.92 EURO din implementarea proiectelor, nu s-a justificat lansarea unor noi apeluri de selecție în timp util.

Echipa GAL Ștefan cel Mare a consiliat potențialii beneficiari care nu au reușit să acceseze fonduri și am încercat împreună să identificăm fonduri din alte surse de finanțare. Am oferit sprijin și consultanță în diverse probleme identificate la nivelul teritoriului.

Pentru asigurare sustenabilității și complementarității finanțărilor din SDL am accesat și alte fonduri europene care au creat valoarea adăugată pentru proiectele deja implementate (detalii pe pagina www.galstefancelmare.ro secțiunea proiecte GAL), respectiv:

- „Solidaritate în teritoriul Gal Ștefan Cel Mare” POCU/827/5/2/139382 (asigurare sustenabilitate intervenție socială/minorități din SDL, componentă de antreprenariat, GAL Ștefan cel Mare partener în proiect);
- ”Centrul integrat de servicii comunitare comuna Rebricea” POCU/827/5.2/139981 (asigurare sustenabilitate pentru intervenția socială din SDL de către beneficiarul proiectului comuna Rebricea, județul Vaslui);
- ”Patrimoniu transfrontalier: Dezvăluirea tradițiilor culturale și gastronomice comune pentru un turism durabil” Interreg VI-A NEXT România – Republica

Moldova (proiect susținere turism în teritoriul GAL, GAL Ștefan cel Mare lider de proiect);

- Proiectul de cooperare „**Aroma rețetelor locale - o carte magică 3D pentru promovarea produselor, tradițiilor și turismului**”, finanțat prin Programul LEADER, sM 19.3B, PNDR 2014 - 2020 (proiect implementat cu 7 parteneri);
- **Proiect de cooperare - PROIECTUL TURISTIC "QR4LL"** (proiect implementat cu 9 parteneri).

Am avut o comunicare bună cu membrii GAL, am fost transparenti și deschiși la nevoile de dezvoltare a teritoriului. Au fost organizate sesiuni de training foarte reușite, apreciate și cu mult folos. Am colaborat eficient cu OJFIR Iași, OJFIR Vaslui, CRFIR Iași și cu reprezentanții CDRJ Iași, Autoritatea de Management și LEADER AFIR.

Comunicarea și informarea asigură transparență în ceea ce privește activitatea GAL și în același timp se obțin informații valoroase privind modul în care putem îmbunătăți funcționarea și implementarea strategiei, prin oferirea unor soluții concrete la problemele identificate. Organizarea mai multor întâlniri în teritoriu pentru discuții cu beneficiarii, membrii GAL și persoanele interesate de activitatea noastră, au fost foarte utile pentru activitatea GAL. Continuarea activităților de animare organizare în cadrul SDL 2023-2027 ne oferă posibilitatea să fim mai aproape de comunitate cu finanțări și sfaturi utile.

Am colaborat cu instituțiile de specialitate, am identificat surse alternative de finanțare și am asigurat sustenabilitatea activităților desfășurate în teritoriu, dezvoltarea de parteneriate cu alte GAL-uri din afara țării și alți parteneri, promovarea produselor locale și a producătorilor din teritoriul GAL Ștefan cel Mare, prin evenimente locale organizate sau în calitate de coorganizatori. Continuăm aceste activități prin proiectul transfrontalier implementat cu partenerii noștri din Republica Moldova.

În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Valoarea proiectelor contractate este de **2.840.506,05 euro, din care 2.625.621,21 euro efectiv plătit, un total de reprezentând 99,40% din alocarea SDL (2.641.239,13 euro). La toate măsurile, fondurile alocate au fost consumate.** Aceste procente reflectă un grad de absorbție ridicat a fondurilor alocate strategiei, nevoile identificate în SDL în teritoriul GAL Ștefan cel Mare sunt continuare relevante față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului. Fondurile alocate nu sunt suficiente față de toate propunerile de proiecte din partea potențialilor solicitanți, au fost apeluri de selecție în care s-a depășit alocarea pe măsură, ceea ce ar impune o alocare de fonduri mai mare în viitoarea programare, pentru finanțarea unui număr crescut de proiecte distribuite la nivelul teritoriului, a unor inițiative în teritoriul GAL care pot ulterior să se autofinanțeze folosind alte resurse locale, a unor proiecte prin care beneficiarii își asumă realizarea unor indicatori cu impact semnificativ la nivelul teritoriului.

Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Logica de intervenție care a stat la baza strategiei de dezvoltare locală este coerentă și nu s-a impus modificări în obiectivele și în măsurile care asigură îndeplinirea acestora.

În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Obiectivele strategiei și indicatorii de rezultat asumați prin SDL au fost atinși și depășiți. Fondurile alocate măsurilor din SDL au fost contractate și proiectele au fost finalizate, cu excepția unor economii realizate ca urmare a implementării proiectelor. Echipa GAL s-a concentrat să asigure suportul necesar beneficiarilor de proiecte contractate în vederea implementării corecte și fără întârzieri a acestora, astfel încât să avem un grad de plăți de la AFIR către beneficiari cât mai aproape de 99,40%.

Ce beneficii au fost obținute datorita metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale etc.).

Metoda LEADER a dovedit o contribuție clară în sporirea dezvoltării economice și sociale în UAT-urile unde au fost implementate intervenții prin realizarea de proiecte de dezvoltarea locală, având în vedere că totul a pornit de la potențialul local. Am îndeplinit obiectivele propuse în cadrul evaluării intermediare și finale. Au fost accesate proiecte de către beneficiari din toate UAT-urile din teritoriul GAL Ștefan cel Mare.

Am reușit să extindem teritoriul LEADER, prin aderarea comunei Schitu Duca din județul Iași, zonă albă. Au fost finanțate proiecte care nu ar fi fost eligibile în cadrul altor programe de finanțare existente, au fost îmbunătățite serviciile publice locale, infrastructura socială, a crescut competitivitatea fermelor mici și s-a îmbunătățit managementul exploatațiilor existente, economia locală s-a diversificat prin încurajarea activităților non-agricole, au fost create noi locuri de muncă. Indicatorul privind locurile de muncă create a fost depășit de la 8 la 17 locuri de muncă create. De asemenea, au fost create parteneriate la nivelul proiectelor depuse. Toate acestea au contribuit la creșterea atractivității teritoriului GAL, la reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială. Am contribuit la dezvoltarea turismului în teritoriul GAL, prin proiectele de cooperare implementate, punând în valoare obiectivele turistice, gastronomice, culturale din teritoriul nostru. Recomandăm instruirea, dobândirea de competențe, schimburile de bune practici, prin implicarea actorilor locali și a populației din teritoriul GAL, în vederea dezvoltării locale, prioritizarea proiectelor care reflectă o nevoie comună identificată la nivelul GAL, implicarea tinerilor în diverse inițiative locale.

Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte ? Ce măsuri sunt încă necesare ?

Au fost întâmpinate dificultăți în elaborarea documentelor de accesare – ghiduri pentru solicitanți – pentru măsurile atipice incluse în SDL. A fost modificată de două ori fișa măsurii privind asociativitatea, pentru ca acțiunile propuse să fie eligibile. Unii beneficiari au întâmpinat în perioada de implementare dificultăți, din lipsa unui consultant pregătit pentru astfel de proiecte, creșterea prețurilor, proceduri de lucru. Au fost organizate instruirii cu beneficiarii. Angajații GAL au monitorizat toate proiectele contractate, am realizat vizite în teren pe parcursul implementării și la tranșele finale, am menținut o comunicare permanentă cu beneficiarii pentru ca toate proiectele contractate să fie finalizate.

Interesul crescut din partea solicitanților pentru fondurile alocate, chiar dacă sumele alocate proiectelor nu au fost foarte mari. Fiecare proiect accesat a avut un impact pozitiv pentru beneficiari și comunitate. Activitatea GAL-ului a fost promovată de către beneficiari pentru toate beneficiile oferite de programul LEADER. Fondurile au fost accesate și distribuite în teritoriul GAL, lucru care nu ar fi fost posibil din finanțările oferite la nivel național. Intervenția GAL-ului în teritoriu favorizează schimbul de cunoștințe și experiențe, conducând la îmbunătățirea continuă a competențelor, a capitalului social și la îmbunătățirea guvernancei locale. Datorită experienței acumulate din implementarea strategiilor de dezvoltare locală, alte proiecte, echipa GAL Ștefan cel Mare va continua să atragă fonduri pentru teritoriul GAL și să ajute potențialii beneficiari să acceseze cât mai multe proiecte.

În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale.

Proiectele finanțate au contribuit la îmbunătățirea serviciilor pentru comunitatea locală și au asigurat accesul la servicii de bază, în vederea creșterii confortului, siguranței, accesibilității pentru locuitorii din teritoriul GAL Ștefan cel Mare. Proiectele implementate de către autoritățile publice locale, prin investițiile și serviciile realizate au contribuit la îmbunătățirea calității vieții pentru toată populația din teritoriul GAL Ștefan cel Mare, respectiv 53.796 locuitori.

În cadrul măsurii dedicate investițiilor în infrastructura socială și minoritatea rromă, pentru copii și părinții acestora, investiția a contribuit la îmbunătățirea vieții locuitorilor din teritoriul GAL Ștefan cel Mare. Impactul implementării măsurilor a crescut datorită asigurării sustenabilității proiectelor prin Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014 – 2020 – Axa prioritară 5 – Obiectiv specific 5.2.

Au fost finanțate proiecte pentru sprijinirea antreprenoriatului local și crearea de noi locuri de muncă, în special prin valorificarea resurselor și potențialului zonei.

Prin intermediul activităților de animare, schimburilor de experiență, instruirii realizate, comunitățile rurale pot mai bine și eficient să își identifice propriile nevoi și strategii de dezvoltare, consolidându-și astfel capacitatea de a gestiona și implementa proiecte.

2. Scopul raportului de evaluare

Documentul reprezintă evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală GAL ȘTEFAN CEL MARE pentru perioada 25.11.2016-30.09.2025. Evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală este o cerință obligatorie conform articolului 33 din Regulamentul European nr. 1303/2013 și a prevederilor PNDR. Această evaluare s-a realizat respectând prevederile *Ghidului operațional privind evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea SDL - versiunea 18*, iar rezultatele acesteia reflectă progresul implementării SDL la data de 30.09.2025.

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală GAL Ștefan cel Mare s-a desfășurat în scopul realizării unei analize aprofundate, cu caracter socio-economic, menită să identifice, cuantifice și să demonstreze prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care au stat la baza acestor

rezultate. Evaluarea urmărește modalitatea de operare a strategiei și efectele și rezultatele pe care le generează, eficacitatea și impactul strategiei.

Scopul și obiectivele evaluării:

- raportarea și demonstrarea la diferite nivele, prin colectarea de informații și dovezi solide, modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL;
- pentru a înțelege ce și cum funcționează sau de ce nu funcționează (factorii și mecanismele care influențează rezultatele SDL) contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

Echipa de evaluatori implicată în realizarea evaluării a fost constituită din echipa tehnică a GAL, conform Deciziei Consiliului Director din nr. 3/01.08.2025. În cadrul procesului de evaluare au fost implicați echipa GAL Ștefan cel Mare, membrii Comitetului Director, liderii locali, beneficiarii de proiecte, locuitorii din teritoriu.

Experiența acumulată de Grupul de Acțiune Locală Ștefan cel Mare prin implementarea Planului de Dezvoltare Locală 2007 - 2013 a permis echipei de implementare să cerceteze în profunzime și să identifice principalele aspecte care stau la baza întocmirii Strategiei de Dezvoltare Locală pentru perioada 2014-2020.

3. Informații generale privind SDL

3.1 Informații despre GAL Ștefan cel Mare și activitatea GAL-ului

Teritoriul Asociației Grupul de Acțiune Locală Ștefan cel Mare cuprinde 14 comune și un oraș din județele Iași și Vaslui: comunele Golăiești, Aroneanu, Ungheni, Țuțora, Prisăcani, Comarna, Costuleni, Ciortești, Dobrovăț, Schitu Duca — în județul Iași, comunele Codăești, Rebricea, Dănești, Tăcuta și orașul Negrești, cu satele aferente — în județul Vaslui. Teritoriul este vecin direct cu municipiul Iași, prin comuna Aroneanu, și este, de asemenea, vecin direct cu orașul Ungheni din Republica Moldova, prin comuna Ungheni.

Parteneriatul este structurat astfel:

- Parteneri publici: 28,85%;
- Total reprezentare a mediului privat și a societății civile: 71,15%;
- Grad de reprezentare a entităților din mediul urban: 21,15%.

Suprafața totală a teritoriului este de **930,84 m²**, iar populația totală este de **53.796 locuitori**. Teritoriul este omogen din punct de vedere geografic, dar caracterizat și de diversitate și multiculturalitate, determinate de prezența și conviețuirea comunităților de români și rromi (în regiunea orașului Negrești) din județul Vaslui.

Economia Grupului de Acțiune Locală Ștefan cel Mare are un caracter preponderent agricol, în special în domeniul zootehniei, viticulturii și apiculturii. Activitățile economice locale s-au dezvoltat în concordanță cu potențialul și resursele locale: cultura plantelor și creșterea animalelor, legumicultura, prin valorificarea potențialului natural (teren arabil, pășuni, fânețe), turismul și agroturismul, care valorifică potențialul turistic deosebit, atât

natural, cât și istoric, cultural și etnografic de care beneficiază comunitatea. Cele mai multe societăți non-agricole din Grupul de Acțiune Locală Ștefan cel Mare au ca obiect de activitate comercializarea bunurilor de larg consum. Codul CAEN dominant este comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare și nealimentare, comerțul cu amănuntul al fructelor și legumelor proaspete, comerțul cu ridicata al animalelor vii, comerțul cu amănuntul al cărnii și al produselor din carne. Învecinarea cu unul din cele mai mari orașe din țară (municipiul Iași) creează premisele dezvoltării activităților economice, a dezvoltării unor zone rezidențiale.

Populația Asociației GAL Ștefan cel Mare este în scădere comparativ cu anii precedenți. Densitatea populației calculată cu valorile din Recensământul Populației din anul 2011 este de 65,42 locuitori/km². Reducerea numărului de ateliere gospodărești și a unităților cooperăției meșteșugărești a generat comprimarea severă a economiei sociale din mediu rural, de unde a rezultat migrația persoanelor tinere spre orașe. Scăderea numărului de locuitori, pe de o parte, și a îmbătrânirii populației, pe de alta, este un fenomen-problemă răspândit la nivelul teritoriului GAL, care produce efecte ireversibile pe termen lung. Astfel, este necesar ca Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Ștefan cel Mare să aibă în vedere dezvoltarea sectoarelor care contribuie la calitatea vieții și la crearea unui mediu local favorabil întemeierii și dezvoltării familiei. Acest lucru presupune atât dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor publice din sfera socială (educație, sănătate, cultură, ordine publică etc.), cât și dezvoltarea unui mediu economic atractiv. Dat fiind faptul că tinerii constituie o presiune pentru piața muncii, se impune ca la nivel de strategie, crearea de locuri de muncă să reprezinte un indicator de rezultat și scop în același timp.

Teritoriul GAL Ștefan cel Mare este afectat de lipsa și/sau deficiența infrastructurii de bază, socială și educațională, ceea ce are un impact negativ asupra dezvoltării economice și a calității vieții. Serviciile de bază nu răspund nevoilor populației din teritoriul celor 14 comune și a orașului Negrești partenere, iar deficitul condițiilor pentru dezvoltarea spațiului rural din perspectivă socială are un impact negativ asupra dezvoltării economice a microregiunii GAL Ștefan cel Mare. Infrastructura educațională este insuficientă, educația antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe) se confruntă cu un deficit major în ceea ce privește infrastructura.

Principalele teme care se vor regăsi în toate programele implementate în cadrul strategiei se concentrează pe: **dezvoltarea unei identități regionale, dezvoltarea unor sate viabile și încurajarea micilor întreprinzători tineri.**

Dezvoltarea identității regionale s-a realizat prin cooperare, transferarea și adaptarea inovației generate în alte zone, modernizarea formelor tradiționale de *know-how* sau descoperirea de noi soluții la problemele rurale persistente. Astfel, prima temă, **identitatea regională**, este dată de produsele agricole și non-agricole din teritoriu, peisaje, rețelele recreative care, o dată dezvoltate, pot contribui la conturarea unui *brand* de teritoriu. Măsurile agricole se vor focaliza pe dezvoltarea unei identități regionale agroalimentare, a dezvoltării unor produse locale specifice teritoriului și a marketingului acestora.

A doua temă, **dezvoltarea unor sate viabile**, înseamnă a lucra pentru a obține serviciile necesare, care să asigure oamenilor un trai plăcut în zonă și să le trezească dorința de a rămâne aici. Și, astfel, prin activitățile lor economice, să susțină regiunea. Coeziunea socială și stimularea participării locuitorilor sunt două elemente principale în interiorul acestei teme. Îmbunătățirea incluziunii sociale, inclusiv în ceea ce privește grupurile

minoritare / etnice, protejarea și conservarea patrimoniului natural și cultural rural sunt incluse în dezvoltarea acestei a doua teme.

Cea de-a treia temă se focalizează pe **încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali** din teritoriu prin diversificarea activităților economice non-agricole și crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, a infrastructurii fizice locale la scară mică și a serviciilor de bază. Prin prezența lor, antreprenorii dau o valoare mai mare regiunii la nivel local, iar scopul acestei teme este de a încuraja tinerii din mediul rural să devină și să rămână antreprenori. Unicitatea rurală și regională poate fi, de asemenea, un stimulent pentru a fi creativ în ceea ce se face și poate să încurajeze stabilirea unui număr mai mare de tineri în regiunea GAL.

La întocmirea strategiei de dezvoltare locală, au fost realizate o serie de activități de informare. În acest sens, au fost tipărite și distribuite afișe și materiale de prezentare a proiectului. Materialele de prezentare au fost distribuite prin intermediul primăriilor din componența GAL și direct de către animator – **în cadrul celor 14 evenimente de consultare publică**. Afișele de informare au fost postate în localitățile care fac parte din GAL, în locații publice, cu trafic pietonal intens. S-a asigurat distribuirea materialelor în toate localitățile care fac parte din GAL în vederea informării populației cu privire la procesul de consultare și analiză a nevoilor existente la nivelul diverșilor beneficiari potențiali ai strategiei de dezvoltare locală din cele **13 comune și orașul Negrești din GAL** (unui număr anticipat inițial de **280** de persoane, în final fiind **378** de persoane). Publicul larg a fost informat prin intermediul website-ului GAL – www.galstefancelmare.ro.

S-a desfășurat un proces de consultare și animare realizat la nivelul teritoriului GAL Ștefan cel Mare, prin implicarea activă a actorilor și organizațiilor locale, în vederea analizei nevoilor și oportunităților de dezvoltare în vederea identificării celor mai bune mecanisme de implicare activă a populației în dezvoltarea zonei. Au avut loc **14 evenimente de consultare publică** (cate unul în fiecare comună din GAL) la care au fost invitați potențiali beneficiari ai viitoarelor proiecte, fermieri, reprezentanți ai sectorului privat și public, asociații și grupuri de producători sau cooperative agricole locale, grupuri aparținând unor minorități etnice sau religioase. La fiecare eveniment de consultare au participat, în medie, **câte 20 de participanți** reprezentativi din toate sectoarele de activitate din comună, ajungând la un total de **378 participanți**. În cadrul acestor acțiuni de consultare s-a realizat analiza nevoilor SWOT, s-a discutat modul în care se pot integra în strategia de dezvoltare zonele sărace / defavorizate / zone Natura 2000 / zone cu valoare naturală ridicată (HNV) / zone afectate de restructurare industrială) cuprinse în teritoriu. S-au discutat posibile modele de fișe de măsuri care să adreseze problematica grupurilor minorităților etnice cuprinse în parteneriat; s-a discutat metodologia de includere a unor măsuri de sprijinire a tinerilor (cu vârsta până în 40 de ani) din teritoriul GAL și al femeilor ca reprezentanți legali în cadrul organizațiilor ce formează parteneriatul. S-au analizat, în cadrul acestor consultări publice, măsurile de sprijinire și înființare a organizațiilor agricole / a grupurilor de producători, cu reprezentanți ai sectorului economic / ai organizațiilor de mediu.

S-au convocat cinci întâlniri ale partenerilor la nivelul teritoriului, trei comune din județul Iași și o comună și un oraș din județul Vaslui (comunele Aroneanu, Dobrovăț, Prisăcani, din județul Iași și comuna Rebricea și orașul Negrești din județul Vaslui), propuse pentru a realiza grupuri tematice pentru elaborarea viitoarei strategii. La fiecare grup tematic au participat o medie de 15 participanți/grup, un total de **82 participanți** la cele cinci întâlniri.

Analiză SWOT a rezultat în urma interpretării și analizării chestionarelor aplicate în teritoriul GAL Ștefan cel Mare, precum și în urma colaborării cu actorii locali din sectorul public, privat, economic și din societatea civilă (prin acțiuni de animare, de informare, de consultare publică și grupuri de lucru). Pentru fundamentare s-au folosit date statistice, baze de date ale Consiliilor Județene Iași și Vaslui, ale Direcțiilor Județene de Statistică Iași și Vaslui, Strategia de Dezvoltare a regiunii nord-est, Strategiile de Dezvoltare a județelor Iași și Vaslui, strategiile comunelor componente din teritoriu, alte surse și statistici oficiale. Acest tip de date ne-a permis să realizăm o încadrare mai bună a zonei într-un context mai larg. În final, colectarea informațiilor a condus la constituirea unei baze de date cuprinzătoare despre teritoriul GAL Ștefan cel Mare.

Analiza SWOT identifică provocări ale agriculturii și spațiului rural caracterizate de: productivitate agricolă redusă, populație numeroasă în agricultura de (semi)subzistență, cu nivel scăzut de pregătire agricolă și antreprenorială, procent ridicat al fermierilor în vârstă, dotări deficitare la nivelul exploatațiilor, acces la servicii de bază și infrastructură sub nivelul zonelor urbane, dezvoltare insuficientă a economiei rurale non-agricole cu efecte la nivel de ocupare, pondere mare a populației cu risc de sărăcie și excluziune socială, în special în rândul populației de etnie rromă.

3.2 Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusare etc.

Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă o oportunitate de abordare a punctelor slabe, prin consolidarea punctelor tari și utilizarea oportunităților, în baza lecțiilor învățate și progreselor din implementarea P.D.L. 2007 - 2013. În cadrul strategiei sunt incluse 11 măsuri, care au fost finanțate din fonduri FEADR și EURI.

La data de 30.09.2025 toate proiectele contractate sunt finalizate. Numărul proiectelor selectate la nivelul GAL Ștefan cel Mare este de 75 de proiecte, din care 74 proiecte sunt contractate, din care 1 a fost reziliat, pentru 2 proiecte se așteaptă notificarea de plată ca urmare a finalizării proiectelor și depunerii cererilor de plată finale.

La data de 30.09.2025 sunt 2 proiecte care urmează să primească notificarea de plată finală:

- un proiect aferent Măsurii 2.4/2B (similar submăsura 6.1 Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri), beneficiarul I.I. Botezatu Iulian-Razvan. În data de 13.08.2025 a avut loc verificarea în teren din partea OJFIR Iași aferentă tranșei de plată finale, iar în data de 17.09.2025 proiectul a fost supus verificării pe eșantion;
- un proiect aferent Măsurii M4.4/6B (similar submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică) implementat de comuna Prisăcani. În data de 25.09.2025 a avut loc verificarea în teren din partea OJFIR Iași.

Măsurile prevăzute în SDL:

Principalele obiective previzionate a fi atinse ca urmare a implementării LEADER în teritoriul GAL Ștefan cel Mare sunt:

1. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Măsurile din SDL care vor contribui la atingerea obiectivului:

- M 4.1/6A. Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici;
- M 4.2/6A. Încurajarea micilor întreprinzători rurali;
- M 4.3/6B. Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate;
- M 4.4/6B. Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL;
- M 4.5/6B. Incluziunea socială pentru populația rromă;

2. Favorizarea competitivității agriculturii

Măsurile din SDL care vor contribui la atingerea obiectivului:

- M 2.1/2A. Identitate regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință;
- M 2.2/2A. Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare;
- M 2.4/2B. Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali;
- M 1.1/1A Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare în teritoriul GAL;
- M 3.1/1A Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL;
- M 2.3/1A Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL Ștefan cel Mare;

Pentru finanțarea măsurilor incluse în strategia de dezvoltare locală au fost aprobată suma de **2.050.025,61 euro**. În data de 25.11.2016 s-a semnat Contractul de finanțare subsecvent nr. 1 C19401105011612411123.

În perioada 2017-2023 au fost realizate activitățile de animare și lansate apeluri de selecție, reprezentând 100% din fondurile alocate strategiei, conform datelor centralizate din tabelul nr. 1:

Situația alocării financiare SDL

CODIFICAREA MĂSURII	Alocare inițială / măsură	Alocarea finală/măsură conform anexa 4	Valoare contracte finanțare finale
M 1.1/1A: Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare în teritoriul GAL	9.526,25	8.922,08	8.922,08
M 2.1/2A: Identitate regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință	142.893,55	90.000,00	90.000,00
M 2.2/2A: Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare	149.697,99	145.263,05	145.263,05
M 2.3/1A: Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL Ștefan cel Mare	40.826,73	40.826,73	36.893,00
M 2.4/2B: Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali	81.653,45	80.000,00	80.000,00

M 3.1/1A: Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL	31.300,49	16.310,20	16.310,20
M 4.1/6A: Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici	142.893,54	210.000,00	210.000,00
M 4.2/6A: Încurajarea micilor întreprinzători rurali	136.089,09	232.182,35	224.413,56
M 4.3/6B: Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate	136.089,08	38.570,82	38.570,82
M 4.4/6B: Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL	1.040.697,75	1.715.927,47	1.711.977,06
M 4.5/6B: Incluziunea socială pentru populația rromă	138.357,69	63.236,43	63.236,43
TOTAL	2.050.025,61	2.641.239,13	2.625.586,20

Apeluri de selecție lansate în perioada 2017-2023

Au fost lansate 29 apeluri de selecție în care au fost depuse 93 de proiecte. Numărul proiectelor selectate la nivelul GAL Ștefan cel Mare este de 75 de proiecte, din care 74 proiecte sunt contractate, 1 proiect a fost reziliat, pentru 2 proiecte se așteaptă notificare tranșă finală în urma depunerii cererii de plată finală. Valoarea proiectelor contractate este în valoare de **2.840.506,05 euro, din care 2.625.621,21 euro efectiv plătit, un total de reprezentând 99,40% din alocarea SDL (2.641.239,13 euro). La toate măsurile, fondurile alocate au fost consumate.**

Măsura	Număr apeluri	Proiecte depuse	Proiecte contractate	Proiecte reziliate
M1.1/1A	1	1	1	0
M2.1/2A	2	9	6	0
M2.2/2A	3	2	2	0
M 2.3/1A	2	2	1	0
M2.4/2B	3	4	3	0
M3.1/1A	1	1	1	0
M4.1/6A	3	13	6	0
M4.2/6A	4	12	7	1
M4.3/6B	1	1	1	0
M4.4/6B	8	47	45	0
M4.5/6B	1	1	1	0
TOTAL	29	93	74	1

Indicatorii asumați în SDL au fost atinși și au fost realizați indicatori suplimentari conform angajamentelor asumate în SDL.

În ceea ce privește distribuția fondurilor alocate în SDL în teritoriu, solicitanți din toate UAT-urile din teritoriul GAL au depus proiecte și au beneficiat de finanțare.

Stadiul realizării indicatorilor rezultat la nivelul GAL Ștefan cel Mare

Toți indicatorii asumați în SDL au fost realizați conform datelor de mai jos:

Măsuri	Indicatori de rezultat propus	Indicatori de rezultat realizat	Grad realizare
Obiectiv: Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă			

M 4.1. Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici	Nr. de locuri de muncă create: 4 Nr. total de întreprinderi sprijinite/create: 3 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 1	Nr. de locuri de muncă create: 6 Nr. total de întreprinderi sprijinite/create: 6 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 6	100%
M 4.2. Încurajarea micilor întreprinzători rurali	Nr. de locuri de muncă create: 1 Nr. total de întreprinderi sprijinite: 1 Nr. de proiecte ce au componente inovative sau de protecție a mediului: 1	Nr. de locuri de muncă create: 6 Nr. total de întreprinderi sprijinite: 6 Nr. de proiecte ce au componente inovative sau de protecție a mediului: 6	100%
M 4.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate	Populația netă din mediul rural care beneficiază de servicii /infrastructuri sociale îmbunătățite: 50	Populația netă din mediul rural care beneficiază de servicii /infrastructuri sociale îmbunătățite: 50	100%
M 4.4. Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 1300 Numărul de autorități publice locale (UAT comuna si UAT oraș) sprijinite: 4 Nr. de proiecte ce au componente inovative sociale sau de protecție a mediului: 1	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 53.776 Numărul de autorități publice locale (UAT comuna si UAT oraș) sprijinite: 14 Nr. de proiecte ce au componente inovative sociale sau de protecție a mediului: 14	100%
M 4.5. Incluziunea socială pentru populația rromă	Populație netă romă care beneficiază de servicii /infrastructuri îmbunătățite: 50 Număr de proiecte ce au componente inovative social sau de protecția mediului - 1	Populație netă romă care beneficiază de servicii /infrastructuri îmbunătățite: 314 Număr de proiecte ce au componente inovative social sau de protecția mediului - 1	100%
Obiectiv: Favorizarea competitivității agriculturii			
M 2.1. Identitate regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 6 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 1	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 6 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 5	100%
M 2.2. Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare	Numărul de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți: 2 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 1 Numărul de locuri de munca create: 1	Numărul de exploatații agricole / beneficiari sprijiniți: 2 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 2 Numărul de locuri de munca create: 2	100%
M 2.4. Reinnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 2 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 1 Numărul de locuri de munca create: 2	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 3 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 2 Numărul de locuri de munca create: 3	100%
M 1.1 Sprijin pentru activități demonstrative și	Cheltuielile publice totale - 8.922,08 euro	Cheltuielile publice totale: 8.922,08 euro	100%

acțiuni de informare în teritoriul GAL	Numărul de acțiuni demonstrative și vizite de studiu:1. Numărul de participanți la acțiunile demonstrative și vizitele de studiu:20.	Numărul de acțiuni demonstrative și vizite de studiu:1. Numărul de participanți la acțiunile demonstrative și vizitele de studiu:22.	
M 2.3 Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL Ștefan cel Mare	Numărul de exploatații agricole / beneficiari sprijinți:1 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 1 Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013:1 Cheltuieli publice totale	Numărul de exploatații agricole / beneficiari sprijinți:1 Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 1 Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013:1 Cheltuieli publice totale: 36,893.00	100%
M 3.1 Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL	Cheltuielile publice totale Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 1	Cheltuielile publice totale: 16.310,20 euro Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 1	100%

Modificările de SDL realizate:

În perioada 25.11.2016 – 16.05.2023, Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grup de Acțiune Locală Ștefan cel Mare a fost modificată de 10 ori.

În urma evaluării efectuate s-au constatat următoarele:

Din analiza documentelor, respectiv modificările SDL realizate, a reieșit faptul că logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă pentru nevoile din teritoriu. Au fost realizate modificări în toate măsurile cuprinse în SDL înainte de lansarea apelurilor, astfel încât să nu fie influențat procesul de evaluare. Au fost realocate fonduri către măsurile care contribuie la finanțarea proiectelor în domeniul facilitării diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, și pentru încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, datorită unui interes sporit pentru aceste măsuri ca urmare a lansării apelurilor de selecție. Decizia de a realoca fonduri către aceste măsuri, s-a bazat pe utilitatea și impactul proiectelor finanțate în domeniile respective. Domeniile de intervenție, respectiv obiectivele stabilite în SDL, în urma activității de animare a teritoriului, au suferit modificări. Acest lucru s-a produs din cauza încadrării greșite a două măsuri (M 2.3. Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL și M 3.1. Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL) în domenii de intervenție. Tot ca urmare a acestor modificări, a rezultat necesitatea eliminării unui domeniu de intervenție (4A. Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, precum și a stării peisajelor europene), împreună cu obiectivul și cu prioritatea de

dezvoltare rurală aferente. Cu toate acestea, măsurile de intervenție formulate inițial au rămas relevante (socio-economic) la nivelul teritoriului, existând în continuare interes pentru implementarea lor din partea a diferiți actori locali și parteneri strategici, prezentând, astfel, un bun potențial pentru dezvoltarea teritoriului.

Evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor și fondurilor de tranziție distribuite către GAL Ștefan cel Mare:

- Pentru finanțarea măsurilor incluse în strategia de dezvoltare locală a fost aprobată suma de **2.050.025,61 euro**;
- Conform Notificării nr. 221455/12.07.2021, în urma aprobării Raportului privind rezultatul evaluării implementării SDL - bonusarea suplimentară a GAL-urilor, publicat la data de 06.07.2021 pe site-ul MADR, GAL a beneficiat de o suplimentare a alocării financiare a SDL în valoare de **145.947,00 euro**, din care **29.189,4 euro alocați pentru funcționare**;
- Conform Notificării DGDR AM PNDR nr. 201317/17.06.2022 în urma aprobării Raportului privind distribuirea fondurilor aferente perioadei de tranziție (FEADR și EURI), nr. 201178/08.06.2022, GAL beneficiază de suplimentarea alocării financiare a SDL cu următoarele valori: **459.144,53 Euro valoare FEADR și 133.927,07 Euro valoare EURI**.

Alocarea valorii de 459.144,53 Euro (fonduri FEADR aferente perioadei de tranziție) astfel:

- **118.615,68 Euro** către sM 19.4 - „Cheltuieli de funcționare și animare”;
- **340.528,85 Euro** către sM 19.2, Măsura 4.4/6B „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL”.

Evoluția alocărilor financiare pentru măsurile din SDL:

CODIFICAREA MĂSURII	Alocarea totală / măsură inițială	Alocare după bonusare și realocări financiare	Alocare publică - Tranziție FEADR
M 1.1: Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare în teritoriul GAL	9.526,25	8.922,08	8.922,08
M 2.1: Identitate regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință	142.893,55	90.000,00	90.000,00
M 2.2: Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare	149.697,99	145.263,05	145.263,05
M 2.3: Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL Ștefan cel Mare	40.826,73	40.826,73	40.826,73
M 2.4: Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali	81.653,45	50.000,00	50.000,00
M 3.1: Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL	31.300,49	16.310,20	16.310,20

M 4.1: Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici	142.893,54	210.000,00	210.000,00
M 4.2: Încurajarea micilor întreprinzători rurali	136.089,09	128.255,28	128.255,28
M 4.3: Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate	136.089,08	38.570,82	38.570,82
M 4.4: Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL	1.040.697,75	1.372.711,05	1.713.239,90
M 4.5: Incluziunea socială pentru populația rromă	138.357,69	65.924,00	65.924,00
Total SDL componenta 19.2 (euro)	2.050.025,61	2,166,783.21	2,507,312.06

Planul de finanțare EURI

CODIFICAREA MĂSURII	Alocare publică - Tranziție EURO
M 2.4: Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali	30.000,00
M 4.2: Încurajarea micilor întreprinzători rurali	103.927,07
Total (euro)	133.927,07

4. Cadrul de evaluare și metodologia

4.1 Cadrul de evaluare

Raport de Evaluare a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală aferentă teritoriului GAL Ștefan cel Mare a fost elaborat în conformitate cu *GHIDUL GRUPURILOR DE ACȚIUNE LOCALĂ PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ versiunea 18* și *GHIDUL OPERAȚIONAL PRIVIND EVALUAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ*.

Evaluarea este un instrument de gestionare strategică și de învățare. Ea oferă părților interesate ocazia de a reflecta asupra constatărilor evaluării și a posibilelor îmbunătățiri. Activitatea de evaluare a strategiei de dezvoltare locală s-a desfășurat pentru a putea urmări creșterea transparenței și a gradului de responsabilizare a activităților desfășurate la nivelul GAL Ștefan cel Mare, demonstrarea rezultatelor și realizărilor, stimularea învățării despre cum să se proiecteze și să se pună în practică mai bine viitoarele activități GAL.

Raportarea cu privire la constatările evaluării la nivel local poate fi considerată ca fiind un instrument relevant pentru creșterea gradului de răspundere și de transparență a activității GAL Ștefan cel Mare.

Evaluarea a fost realizată de membrii echipei GAL. Experiența echipei și comunicarea permanentă cu beneficiarii de proiecte, parteneri, membri GAL, potențiali solicitanți, lideri din comunitate, animarea teritoriului GAL, etc. sunt surse de date importante pe care le-am inclus în evaluare.

Întrebările de evaluare

Cadrul de evaluare respectă formatul din *GHIDUL GRUPURILOR DE ACȚIUNE LOCALĂ PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ versiunea 18*:

TEMA DE EVALUARE:

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
----------------------	-----------------------	------------	-------------------------------

- Obiectivele prevăzute în SDL, au fost evaluate în cadrul Temei nr. 4;
- Evaluarea valorii adăugate generată de implementarea abordării LEADER a fost evaluată în cadrul Temei nr. 3

GAL are obligația de realiza evaluarea finală a SDL care va viza întreaga perioadă de implementare a SDL 2016-2025. Aceasta evaluare se realizează utilizând aceleași mecanisme ca și pentru prima evaluare și cuprinde elementele și analiza privind întreaga perioadă de implementare a SDL GAL Ștefan cel Mare, respectiv:

TEMA DE EVALUARE nr.1 : Reverificarea logicii de intervenției strategiei de dezvoltare locală			
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 1	Indicatori	Metodologia de colectare date
- Nevoile de la momentul elaborării SDL pana în prezent au rămas la fel, s-au modificat; - Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a tine cont de dinamica acestor nevoi.	În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare al teritoriului?	Numărul de nevoi/măsură din cadrul SDL revizuite; ☐ puțin relevantă ☐ relevantă ☐ foarte relevantă	Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative; Interviu Observația Chestionar
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 2	Indicatori	Metodologia de colectare date
- Sunt activitățile (măsură, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)? - Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifci, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)? - Sunt rezultatele așteptate clar definite?	Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?	- număr măsuri de sprijin cuprinse în SDL și bugetul alocat fiecărei măsuri; - număr de modificări a indicatorilor menționați în Anexa IV din SDL. ☐ puțin coerentă ☐ coerentă ☐ foarte foarte coerentă	Studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative; Verificarea funcționării logicii intervenției Observația Chestionar
TEMA DE EVALUARE nr. 2: Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevazute în strategie			
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 1	Indicatori	Metodologia de colectare date
- Gradul de atingere a rezultatelor planificate, a obiectivelor specifice și a impactului prevăzut prin strategia de dezvoltare locală - Contribuția operațiunilor finanțate la atingerea	În ce măsura au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având in vedere	Probabilitatea atingerii acestor obiective in viitor, având in vedere progresul înregistrat pana la data evaluării ☐ În mică măsură	Studiul documentelor Observația

rezultatelor, obiectivelor, impactului planificat, distinct de alți factori externi strategiei (impactul poate fi evaluat la finalul implementării strategiei) - Eficiența costurilor înregistrate la nivelul operațiunilor finanțate - Cum și în ce măsură au fost obținute rezultatele planificate	progresul înregistrat până la data evaluării?	☐ În măsura medie ☐ În mare măsură	
Obiectiv de dezvoltare rurală - Favorizarea competitivității agriculturii (P1, P2)			
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 2 (aria de intervenție 2A)	Indicatori	Metodologia de colectare date
- Au fost create măsuri dedicate dezvoltării exploatațiilor agricole; - Au fost sprijinite fermele mici și mijlocii; - Au fost dezvoltate exploatațiile agricole; Proiectele au promovat inovarea, protecția mediului.	În ce măsură au contribuit intervențiile SDL la îmbunătățirea performanței economice, la restructurarea și la modernizarea exploatațiilor sprijinite și la diversificarea agricolă?	- Numărul de măsuri dedicate dezvoltării exploatațiilor agricole; - Numărul de ferme mici și mijlocii înființate; - Numărul de exploatații agricole care au fost dezvoltate; - Numărul de proiecte care conțin componente de protecția mediului, clima și inovare.	Studiul documentelor Observația Interviu Chestionar
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 3 (aria de intervenție 2B)	Indicatori	Metodologia de colectare date
- A fost facilitată reînnoirea generațiilor de agricultori; - Proiectele au promovat inovarea, protecția mediului.	În ce măsură au sprijinit intervențiile SDL intrarea în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special reînnoirea generațiilor?	- Numărul de exploatații agricole /beneficiari sprijiniți; - Numărul de proiecte care conțin componente de protecția mediului, climă și inovare	Studiul documentelor Interviu Observația Chestionar
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 4 (aria de intervenție 1A)	Indicatori	Metodologia de colectare date
- Au fost create măsuri pentru accesul la instruire și schimb de experiență în domeniul agricol; - Fermierii au fost integrați în lanțul agroalimentar și a crescut valoarea adăugată a produselor - Au fost realizate activități de protecția mediului și conservarea biodiversității	În ce măsură au sprijinit intervențiile din SDL la cooperare, protecția mediului, accesul la cunoștințe în domeniul agricol?	- Numărul participanți/fermieri instruiți; - Număr cooperative create	Studiul documentelor Observația Interviu Chestionar

Obiectiv de dezvoltare rurală - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă (P1, P6)			
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 5 (aria de intervenție 6A)	Indicatori	Metodologia de colectare date
- Au fost create măsuri dedicate dezvoltării întreprinderilor mici; - Au fost sprijinite întreprinderile mici; - A crescut diversitatea afacerilor în mediul rural; - Proiectele au promovat inovarea, protecția mediului.	În ce măsură au sprijinit intervențiile SDL diversificarea, crearea și dezvoltarea întreprinderilor mici și crearea de locuri de muncă?	- Numărul de măsuri dedicate dezvoltării întreprinderilor mici; - Numărul de întreprinderi mici sprijinite; - Numărul produselor /serviciilor noi dezvoltate de către întreprinderile mici sprijinite;	Studiul documentelor Observația Interviu Chestionar
TEMA DE EVALUARE nr. 3: Valoarea adăugată generată de implementarea abordării LEADER			
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 1	Indicatori	Metodologia de colectare date
- Capitalul social s-a îmbunătățit (spre exemplu învățarea colectiva, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și fata de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc.) - Guvernanța locală s-a îmbunătățit la nivel local (spre exemplu îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri, creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private, etc.) - Rezultatele implementării SDL-urilor (crearea de locuri de muncă, realizarea unor produse inovatoare, infrastructura de bază, et.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul GAL Ștefan cel Mare	Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute privind implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernanței locale)	Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală: ☐ nu am remarcat o îmbunătățire ☐ îmbunătățire medie ☐ îmbunătățire mare Percepția actorilor locali privind rezultatele ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scala: ☐ nu am remarcat o îmbunătățire ☐ îmbunătățire medie ☐ îmbunătățire mare Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernanței la nivel local datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală: ☐ nu am remarcat o îmbunătățire	Studiul documentelor Observația Chestionar Interviu Studiu de caz

		☐ îmbunătățire medie ☐ îmbunătățire mare	
TEMA DE EVALUARE nr. 4 : Factori succes și insucces			
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 1	Indicatori	Metodologia de colectare date
- Gradul de pregătire a resurselor umane; - Experiența GAL în exercițiul anterior; - Eficiența animării; - Caracteristica zonelor SDL.	Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?	- Instruirea formarea, participarea GLL/calificativele obținute de către personalul gal (mici, medii, mari); - Număr de proiecte depuse/selectate AFIR; - Raportul dintre proiectele eligibile neselectate și proiectele eligibile selectate; - Acoperirea nevoilor și necesităților din cadrul teritoriului GAL (mica, mare măsura, deloc).	Studiul documentelor Observația Chestionar Interviu Studiu de caz
TEMA DE EVALUARE nr. 5: Contribuția SDL la aria intervenție 6B			
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare nr. 1	Indicatori	Metodologia de colectare date
- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite; - Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut; - Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.	În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	- Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală; - Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite; - Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER);	Studiul documentelor Observația Chestionar Interviu Studiu de caz

4.2 Metodologia de evaluare

Evaluarea a cuprins următoarele aspecte:

Metodologia de evaluare a presupus, utilizarea unui mix de metode și tehnici de analiză cantitativă și calitativă, în baza cărora s-au dezvoltat răspunsuri la întrebările de evaluare și s-au formulat concluzii și recomandări. Pentru triangularea constatrilor evaluării a fost utilizată o combinație de metode cantitative și calitative.

Echipa tehnică GAL, membrii GAL și beneficiarii strategiei de dezvoltare locală au colaborat cu evaluatorul și au participat la activitățile de evaluare. GAL Ștefan cel Mare deține informații cu privire la implementarea activităților cum ar fi rapoarte de implementare, rapoarte de monitorizare, bazele de date interne ale GAL. Au fost explorate aceste surse împreună cu alte informații existente relevante.

Toate datele și informațiile disponibile au fost prelucrate și sintetizate. Pe baza constatărilor, au fost emise concluzii și recomandări cu privire la relevanța și coerența strategiei de dezvoltare locală; rezultatele și impactul strategiei, eficacitatea și eficiența acesteia în îndeplinirea obiectivelor, precum și aplicarea corectă a metodei LEADER și valoarea adăugată creată.

Pentru a avea o evaluare independentă și pentru a obține legitimitate externă, au fost utilizate următoarele metode:

- ❖ **Metodele de evaluare calitative** sunt cele mai potrivite pentru evaluarea mecanismului de implementare a LEADER. Dimensiunea socio-economică marcantă reflectată în principiile LEADER sugerează faptul că o metodă de evaluare participativă poate fi foarte adecvată.

Metodele și tehnicile calitative utilizate:

- **Observația** - Observația este o metodă care permite investigarea fenomenelor în cadrul lor natural de desfășurare (la fața locului). Observația poate fi folosită pentru a colecta informații detaliate privind implementarea și rezultatele unei intervenții. Metoda furnizează informații bogate asupra rezultatului observabil al intervenției, dar și privind influența contextului, luând totodată în considerare punctele de vedere ale principalilor actori și beneficiari. Metoda necesită abilități din partea evaluatorului de a observa aspecte relevante fără a perturba comportamentul firesc al celor observați (este foarte important ca persoanele observate să se poarte firesc, normal). Observația poate aduce informații importante privind, spre exemplu, plus-valoarea abordării LEADER, rezultatele strategiei sau factorii care influențează implementarea acesteia. Este o metodă foarte utilă pentru analiza efectelor unor intervenții sau pentru a surprinde rezultatele unor tipuri de proiecte ale căror mecanisme de funcționare sau rezultate nu sunt bine înțelese, observația permite colectarea de date în situații dificile, în care nu pot fi utilizate alte metode sau tehnici de evaluare.
- **Interviul** - Acestea sunt efectuate în mod normal prin telefon sau față în față cu părțile interesate: membrii GAL, reprezentanții comunității și solicitanții de proiecte. Întrebările pot fi ajustate în profunzime, după cum este necesar și adecvat cu cel cel interviu. Acoperă atât elemente calitative cât și cantitative. Aceste întrebări sunt, în mod normal, printre cele mai profunde elemente ale abordării consultative. Util pentru: Evaluarea proiectului, precum și colectarea de observații, percepții și feedback privind implementarea SDL și activitatea GAL. Ele reprezintă o modalitate flexibilă de a obține o înțelegere aprofundată a subiectului. Resurse: Circa 2 zile pentru a elabora întrebările și până la o jumătate de zi pentru a efectua și a scrie fiecare interviu. Limitări: Calitatea interviului depinde foarte mult de dezvoltarea întrebărilor "corecte" și de capacitatea intervievatorului de a angaja în discuție persoana interviu.
- **Focus grupul** - Focus grupurile sunt folosite pentru a aborda un anumit subiect, o întrebare sau o anumită categorie de grup țintă, oferind o oportunitate de dialog între mai multe persoane care împărtășesc experiențele lor și diferite puncte de vedere. Acestea implică, în general, un număr mic de indivizi (între 5 și 15), sprijiniți prin facilitare imparțială. Util pentru: Explorarea unui anumit subiect sau a unei teme de evaluare și /

sau pentru discutarea și validarea rezultatelor inițiale. Această ascultare reciprocă și împărtășirea opiniilor pot juca un rol crucial în înțelegerea a ceea ce se întâmplă și uneori poate contribui la identificarea unora dintre impacturile și valoarea adăugată mai largi pe care GAL-ul le aduce (sau nu reușește să aducă) în zonă. Capitalizarea cunoștințelor și a experienței împărtășite în focus grupuri poate contribui la luarea unor decizii mai bune pentru viitor. Limitări: Este necesar participarea unui moderator calificat și participanții care au cunoștințe despre subiect. și, în funcție de alegerea cazurilor, pot să nu fie reprezentative.

- **Studiul de caz** – construiesc o înțelegere aprofundată și detaliată a unor interacțiuni și procese complexe din viața reală.
- ❖ **Analiza cantitativă** a presupus, colectarea datelor din surse și secundare, în baza cărora s-a procedat la calculul indicatorilor de rezultat.

Metodele și tehnicile cantitative utilizate:

- **Studiul/analiza documentelor / Cercetare de birou/Sondajul de opinie**
Implică analiza tuturor informațiilor disponibile, începând cu monitorizarea și raportarea datelor, inclusiv cu alte informații din surse scrise. De asemenea, este utilă cercetarea implementării SDL din perioada anterioară ca reper sau exemple. Documentele analizate în cadrul evaluării sunt: modificările SDL, documentele întocmite în etapa de animare a teritoriului, raportări lunare/trimestriale către autoritatea de management, rapoarte de selecție, cereri de plată, liste prezență întâlniri/evenimente organizate în cadrul teritoriului GAL, alte documente, etc. Util pentru formarea structurii de bază a evaluării și identificarea nevoilor suplimentare de informare. Limitări: Se obțin numai informații scrise, dar e greu de captat de opinii, percepții și atitudini care sunt deosebit de importante. O revizuire a rapoartelor existente trebuie completată cu metode care să implice membrii GAL, beneficiarii proiectelor și comunitatea.
- **Analiza datelor administrative**

Descrierea elementelor cheie ale evaluării – întrebările de evaluare specifice și comune, criterii de evaluare, indicatori

Autoevaluarea strategiei de dezvoltare locală este efectuată cu ajutorul întrebărilor de evaluare, a criteriilor de evaluare și a indicatorilor, în conformitate cu temele și întrebările de evaluare comune prezentate în GHID OPERAȚIONAL PRIVIND EVALUAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ. Întrebările de evaluare reprezintă obiectul central al evaluării.

Întrebările de evaluare au rolul de a stabili în ce măsură au fost îndeplinite obiectivele strategiei. **Criteriile de evaluare** indică gradul de reușită în îndeplinirea acestor obiective. **Indicatorii** sunt utilizați pentru a colecta dovezile necesare pentru a răspunde la întrebările de evaluare.

5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL

5.1 Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL

Măsurile SDL	Buget alocat inițial	Buget alocat la evaluare	Plăți efectuate raportat la bugetul inițial alocat	Eficacitate financiară
M 1.1/1A: Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare în teritoriul GAL	9,526.25	8,922.08	8,922.08	100% - Ridicată
M 2.1/2A: Identitate regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință	142,893.55	90,000.00	90,000.00	100% - Ridicată
M 2.2/2A: Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare	149,697.99	145,263.05	145,263.05	100% - Ridicată
M 2.3/1A: Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul	40,826.73	40,826.73	36,893.00	90% - Ridicată
M 2.4/2B: Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri	81,653.45	80,000.00	80,000.00	100% - Ridicată
M 3.1/1A: Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL	31,300.49	16,310.20	16,310.20	100% - Ridicată
M 4.1/6A: Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici	142,893.54	210,000.00	210,000.00	100% - Ridicată
M 4.2/6A: Încurajarea micilor întreprinzători rurali	136,089.09	232,182.35	224,413.56	97% - Ridicată
M 4.3/6B: Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate	136,089.08	38,570.82	38,570.82	100% - Ridicată
M 4.4/6B: Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL	1,040,697.75	1,713,239.90	1,711,977.06	100% - Ridicată
M 4.5/6B: Incluziunea socială pentru populația romă	138,357.69	65,924.00	63,236.43	96% - Ridicată

- Eficacitate financiară ridicată se înregistrează atunci când plățile efectuate reprezintă mai mult de 50% din alocarea financiară totală și valoarea contractată este apropiată sau chiar mai ridicată decât alocarea financiară.
- Eficacitatea financiară medie se înregistrează atunci când plățile efectuate se situează între 25% și 50% din alocarea totală și valoarea contractată este mai mare de 50% din alocarea financiară.
- Eficacitate financiară redusă se înregistrează în toate celelalte cazuri.

5.2 Eficacitatea SDL, la nivel de domeniu de intervenție

Domeniu de intervenție	Eficacitate
6A. Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	98% - Ridicată
6B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	100% - Ridicată
2A. Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	100% - Ridicată

2B. Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și a reînnoirii generațiilor	100% - Ridică
1A. Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale	100% - Ridică

- **Eficacitate (potențială) ridicată. Valoarea planificată a indicatorilor țintă / de rezultat și a indicatorilor de realizare a fost atinsă, sau analiza proiectelor contractate indică faptul că valoarea țintă poate fi realizată în mod rezonabil până la sfârșitul perioadei de programare. În acest sens, efortul principal trebuie focalizat pe accelerarea și / sau finalizarea proiectelor contractate.**

Valoarea planificată a indicatorilor țintă / de rezultat și a indicatorilor de realizare a fost atinsă la toate măsurile din SDL. În cadrul domeniului de intervenție 6A, s-a înregistrat o economie după depunerea cererilor de plată finale.

- Eficacitate (potențială) medie. SDL nu a atins încă valoarea țintă / planificată, însă proiectele deja contractate, în conformitate cu alocarea resurselor programului, ar putea contribui la atingerea țintelor și a valorilor planificate până la sfârșitul programului. În acest sens, eforturile principale trebuie focalizate pe accelerarea și / sau finalizarea proiectelor contractate.
- Eficacitate (potențială) redusă. SDL nu a atins încă valoarea țintă / planificată, iar analiza proiectelor contractate arată că este puțin probabil ca programul să atingă valorile propuse prin proiectele contractate și cu alocarea actuală a resurselor. În acest sens, accelerarea și / sau finalizarea proiectelor contractate ar putea să nu fie suficiente pentru a îndeplini obiectivele SDL.

6. Răspuns la întrebările de evaluare

Constatările și concluziile formulate pentru fiecare temă a evaluării și pentru fiecare dintre întrebările de evaluare.

Implementarea strategiei este cea mai importantă activitate desfășurată de către GAL Ștefan cel Mare. Prin strategia elaborată, GAL Ștefan cel Mare urmărește să aducă o schimbare pe teritoriul său și pentru populația aferentă. Intervențiile prevăzute în strategie au vizat cele mai importante nevoi identificate în teritoriul GAL. Acestea acționează în favoarea obiectivelor locale și generează rezultate și impacturi preconizate care contribuie la valoarea adăugată a măsurii LEADER la nivel local. În evaluarea strategiei, se analizează măsura în care au fost îndeplinite obiectivele strategiei locale (eficacitatea) și să se aprecieze costurile cu care au fost obținute rezultate/impacturi (eficiența).

Tema I. LOGICA INTERVENȚIEI STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Implementarea SDL presupune convertirea nevoilor identificate (probleme, oportunități) în obiective și acțiunea de a răspunde acestor nevoi (realizarea obiectivelor) printr-un set de proiecte și activități, cu sprijin/finanțare (input) din GAL.

Evaluarea este o estimare a:

- ce s-a făcut prin proiecte / activități individuale (output-uri);
- în ce măsură aceste output-uri au contribuit la rezolvarea unor probleme specifice (rezultate);
- cum au contribuit aceste rezultate la atingerea obiectivului mai larg al strategiei (impact).

Legătura dintre nevoile/problemele zonei, obiectivele strategiei, activitățile/proiectele, rezultatele, rezultatele și impacturile se numește logică de intervenție. Logica de intervenție a fost stabilită în etapa de elaborare a strategiei. Coerența și relevanța acesteia, trebuie reexaminată în perioada de implementare. În aceste situații, reanalizarea logicii de intervenție este utilă.

Logica intervenției se verifică prin:

- Verificarea consecvenței strategiei de dezvoltare locală cu analiza SWOT actualizată pentru teritoriul GAL la momentul autoevaluării și cu analiza nevoilor acestuia (**relevanța**). Obiectivele strategiei și rezultatele și impacturile preconizate trebuie să reflecte nevoile din teritoriul GAL Ștefan cel Mare;
- Verificarea **coerenței** strategiei de dezvoltare locală printr-o analiză care are rolul de a stabili dacă activitățile și bugetele prevăzute sunt suficiente pentru a obține realizările, rezultatele și impacturile preconizate.

Întrebarea 1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare al teritoriului?

În perioada 25.11.2016 – 30.09.2025, Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grup de Acțiune Locală Ștefan cel Mare a fost modificată de 10 ori, după cum urmează:

❖ **Modificare complexă SDL nr. 1, notă aprobare 233238/22.06.2017**

1. Modificarea **cap. IV Obiective, priorități și domenii de intervenții** privind indicatorii de monitorizare pentru măsurile M1.1, M3.1, M4.4, și M4.5 prin corelarea acestora cu fișele tehnice ale măsurilor descrise în **cap. V Prezentarea măsurilor**;
2. Modificarea secțiunii **valoarea adăugată a măsurii** din cadrul fișei tehnice M1.1 prin **eliminarea** sintagmei "*formare profesională și de*" din cadrul paragrafului "*Acțiunile de formare profesională și de transfer de cunoștințe care vor fi finanțate prin M1...*";
3. Modificarea fișei tehnice M4.4 în cadrul secțiunii **Indicatorii de monitorizare** în vederea completării indicatorului de monitorizare "*Număr de comune sprijinite*" astfel "*Numărul de **autorități publice locale (UAT comună și UAT oraș) sprijinite***";
4. Modificarea **cap. V Prezentarea măsurilor** în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 1305/2013 și ale Ghidului de implementare a SM 19.2:
 - Secțiunea **Beneficiari direcți** – pentru măsurile M1.1, M2.2, M4.2, M4.3, M4.4 și M4.5;
 - Secțiunea **Beneficiari indirecti** – pentru măsurile M1.1, M2.1, M2.4 și M4.5;
 - Secțiunea **Tipuri de acțiuni eligibile** – pentru măsurile M1.1, M4.1, M4.2, M4.3, M4.4 și M4.5;
 - Secțiunea **Tipuri de acțiuni neeligibile** – pentru măsurile M1.1, M2.1, M2.2, M2.4, M4.1, M4.2, M4.3, M4.4 și M4.5;
 - Secțiunea **Condiții de eligibilitate** – pentru măsurile M1.1, M2.2, M4.2, M4.3, M4.4

- și M4.5;
- Secțiunea **Criterii de selecție** – pentru măsurile M1.1, M2.1, M2.2, M2.4, M4.1, M4.2, M4.4 și M4.5;
 - Secțiunea **Sume (aplicabile) și rata sprijinului** – pentru măsurile M1.1, M2.1, M2.2, M2.4, M4.2, M4.3, M4.4 și M4.5;
 - Secțiunea **Tip de sprijin** – pentru măsurile M4.1 și M4.5;
 - Secțiunea **Tipul măsurii** – pentru măsurile M4.4 și M4.5.4
5. Modificarea **cap. IX Organizarea viitorului GAL** prin **eliminarea** funcției de *consilier juridic – 1 persoană* din organigramă și eliminarea atribuțiilor pentru această funcție din **Anexa 8** cât și modificarea secțiunii 1 **Analiză, evaluare și selecției proiectelor** și a secțiunii **Informații legate de primirea și evaluarea proiectelor depuse în cadrul SDL** ;
6. Modificarea **cap. XI Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL** în vederea completării acestuia și eliminarea sintagmei "de către evaluatori externi" din cadrul secțiunii **Selecție finală** cât și eliminarea paragrafului "Astfel, în prima etapă a fiecărui apel...." din cadrul secțiunii **Informații legate de primirea și evaluarea proiectelor depuse în cadrul SDL**.

❖ **Modificare complexă SDL nr. 2, notă aprobare 233740/23.01.2018**

1. Modificarea **Anexei 4 Planul de finanțare**, astfel:
- Diminuarea alocării financiare pe măsura M2.4/2B „Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali” de la 81.653,45 euro la **50.000 euro**, prin realocarea sumei de 17.440,54 euro către măsura M4.4 /6B "Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL" și realocarea sumei de 14.212,91 euro către măsura M4.1/6A „Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici”.
 - Diminuarea alocării financiare pe măsura M2.1/2A "Identitatea regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință" de la 142.893,55 euro la **90.000 euro**, prin realocarea sumei de 52.893,55 euro către măsura M4.1/6A „Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici”.
 - Diminuarea alocării financiare pe măsura M4.3/6B "Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate" de la 136.089,08 euro la **40.757 euro**, prin realocarea sumei de 95.332,08 euro către măsura M4.4/6B "Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL"
 - **Măsura M4.4/6B "Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriu GAL"** va avea o alocare totală de **1.153.470,37 euro**.
 - **Măsura M4.1/6A „Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici”** va avea o alocare totală de **210.000 euro**.
2. Modificarea **cap. V. Prezentarea măsurilor**, astfel:
- Secțiunea **Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg (UE) nr. 1305/2013** în cadrul măsurii M2.3 și a măsurii 3.1.
 - Secțiunea **Măsura/DI** din cadrul măsurii M2.3 prin modificarea domeniului de intervenție din 2A în **1B** și a măsurii M3.1 prin modificarea domeniului de intervenție din 4 A în **1A**.
 - Secțiunea **Măsura corespunde obiectivelor art.** prin reîncadrarea măsurii M3.1 din art. 20 în **art. 14** din Reg. (UE) nr. 1305/2013 și reîncadrarea măsurii M2.3 din art. 19 în art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

- Secțiunea **Măsura contribuie la Domeniul de intervenție** pentru măsura M2.3 și măsura M3.1.
- Secțiunea **Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg (UE) nr. 1305/2013** în cadrul măsurii M2.3
- Secțiunea **Complementaritatea cu alte măsuri din SDL** și secțiunea **Sinergia cu alte măsuri** din SDL din carul măsurii M3.1
- Secțiunea **Trimiteri la alte acte legislative** în cadrul măsurii M3.1
- Secțiunea **Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)** – pentru măsurile M2.3 și M3.1.
- Secțiunea **Tip de sprijin** – pentru măsurile M3.1
- Secțiunea **Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile** – pentru măsurile M3.1
- Secțiunea **Condiții de eligibilitate** – pentru măsurile M3.2, M4.1/6A.
- Secțiunea **Sume (aplicabile) și rata sprijinului** – pentru măsurile M2.3, M2.4/2B, M3.1, M4.1/6A, M4.4/6B.

3. Modificarea cap. IV – Obiective, priorități și domenii de intervenție – Tabelul logica intervenției și a cap. V – Prezentarea măsurilor, secțiunea – Indicatori de monitorizare astfel:

- Modificarea cuantificării indicatorului număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți de la 7 la 6 din cadrul măsurii M2.1 iar îndeplinirea indicatorului se realizează prin măsura **M2.2**
- Adăugarea indicatorului obligatoriu Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare rezultat în urma reîncadrării măsurii M2.3 și **corelarea** fișei măsurii, secțiunea Indicatori de monitorizare cu cap. IV

Adăugarea indicatorului obligatoriu Cheltuieli publice totale rezultat în urma reîncadrării măsurii M3.1 și eliminarea indicatorului suprafața totală (ha).

❖ Modificare complexă SDL nr. 3, notă aprobare 216355/19.06.2018

Modificarea fișelor tehnice din cadrul cap. V Prezentarea măsurilor, astfel:

- secțiunea **Măsura contribuie la domeniul de intervenție** și secțiunea **Măsură/DI** din cadrul măsurii M2.3 în vederea **eliminării** domeniului de intervenție DI 1B și **adăugării** domeniului de intervenție DI 1A.
- secțiunea **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia** din cadrul măsurii M2.3 și a măsurii M3.1/1A.
- secțiunea **Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)** din cadrul măsurilor M3.1 /1A și M4.5/6B.
- secțiunea **Condiții de eligibilitate** din cadrul măsurii M1.1/1A, M2.3, M3.1/1A și M4.5 /6B.
- secțiunea **Criterii de selecție** din cadrul măsurii M1.1/1A în vederea eliminării sintagmei „persoane tinere și alte categorii prevăzute în analiza SWOT” adăugării sintagmei „alte categorii de persoane angajate în sectorul agricol din teritoriul GAL Ștefan cel Mare” iar din cadrul măsurii M2.3 eliminarea sintagmei „an/”.
- secțiunea **Sume (aplicabile) și rata sprijinului** în cadrul măsurii M1.1 /1A, M2.3 și M4.5/6B.
- secțiunea **Indicatori de monitorizare** din cadrul măsurii M2.3 în vederea adăugării indicatorului **cheltuieli publice totale**.

❖ Modificare complexă SDL nr. 4, notă aprobare 257504/22.08.2019

- **Modificarea fișei măsurii M2.3/1A „Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL Ștefan cel Mare”, astfel:**
 - Modificarea secțiunii **Tipul Măsurii** în vederea adăugării tipului „investiții”.
 - Modificarea secțiunii **Descrierea generală a măsurii [...]** în vederea eliminării subsecțiunii *Acordarea sprijinului* și adăugarea sintagmei „sau” în subsecțiunea *Necesitatea sprijinului*.
 - Modificarea secțiunii **Obiective specifice ale măsurii** în vederea completării conform art. 35 din cadrul Reg. (UE) 1305/2013.
 - Modificarea secțiunii **Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)** în vederea eliminării sintagmei „creată ca rezultat al proiectului” și adăugarea sintagmei „susținută prin proiect”.
 - Modificarea secțiunii **Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile** în vederea eliminării acțiunilor eligibile și adăugarea de noi acțiuni eligibile conform ar. 35 din Reg. (UE) 1305/2013 cât și adăugarea acțiunilor neeligibile.
 - Modificarea secțiunii **Criterii de selecție** în vederea eliminării criteriului de selecție „Realizarea unui pachet complet: (a) 1 vizita de studiu[. ..]” și a sintagmei „care să includă funcții integrate (flux operațional complet ex. consiliere)” cât și completarea criteriilor de selecție existente și adăugarea unui nou criteriu de selecție „Relevanța proiectului pentru specificul economiei locale (lanțuri scurte și / sau piețe locale);”.
- **Modificarea fișei măsurii M4.4/6B „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL”, încadrată pe art. 20 din cadrul Reg. (UE) 1305/2013, secțiunea Criterii de selecție în vederea eliminării criteriului de selecție „Proiectul vizează crearea locurilor de muncă” cât și transferarea indicatorului de monitorizare „număr locuri de muncă”.**
- **Modificarea cap. IV obiective, priorități și domenii de intervenție în vederea transferării indicatorului de monitorizare „număr locuri de muncă” din cadrul măsurilor M4.3/6B, M4.4/6B și M4.5/6B, încadrate pe art. 20, către măsura M4.1 /6A. Măsura M4.1 /6A va avea indicatorul de monitorizare „număr de locuri de muncă create: 4” cât și corelarea acestora cu cap. V Prezentarea măsurilor.**
 - Corelarea indicatorilor de monitorizare și a secțiunii Domenii de intervenție pentru măsura M2.3/1A cu fișa măsurii din cadrul cap. V Prezentarea măsurilor.
- **Modificarea Anexei IV - Planul de finanțare, astfel:**
 - Diminuarea alocării financiare pe măsura M4.5/6B „Incluziunea socială pentru populația rromă”, de la 138.357,69 euro la 65.924 euro, prin realocarea sumei de 72.433,69 euro către măsura M4.4/6B „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL”.
 - Diminuarea alocării financiare pe măsura M4.2/6A „Încurajarea micilor întreprinzători rurali”, de la 136.089,09 euro la 136.089 euro, prin realocarea sumei de 0,09 euro către măsura M4.4/6B „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL”.
 - Diminuarea alocării financiare pe măsura M1.1/1A „Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare în teritoriul GAL”, de la 9.526,25 euro la 9.520 euro, prin realocarea sumei de 6,25 euro către măsura M4.4/6B „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL”.

- Diminuarea alocării financiare pe măsura M3.1 /1A „Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL”, de la 31.300,49 euro la 18.166,56 euro, prin realocarea sumei de 13.133,93 euro către măsura M4.4/6B "Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL".
- Diminuarea alocării financiare pe măsura M2.2/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare”, de la 149.697,99 euro la 149.109,21 euro, prin realocarea sumei de 588,78 euro către măsura M4.4/6B "Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL".
- Măsura M4.4/6B "Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL" va avea o alocare totală de 1.239.633,11 euro.
- Modificarea secțiunii *Contribuția publică nerambursabilă/prioritate* și secțiunea *Valoare procentuală* din cadrul Anexei 4, pentru prioritățile P1, P2 și P6 cât și actualizarea priorității pentru măsura M3.1 /1A "Denumirea măsurii: Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL" și M2.3/ 1A "Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL Ștefan cel Mare" conform fișelor măsurii.
- **Modificarea cap. X - Planul de finanțare al strategiei în vederea actualizării și corelării cu Anexa IV.**

❖ **Modificare complexă SDL nr. 5, notă aprobare 235489/08.07.2020**

- **Modificarea Anexei 4: Plan de finanțare astfel:**
 - Diminuarea alocării financiare aferente măsurii M2.2/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare”, de la 149.109,21 euro la 146.679,44 euro, prin realocarea sumei de 2.429,77 euro către Măsura M4.4/68 „Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare”;
 - Diminuarea alocării financiare aferente măsurii M1.1/1A „Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare în teritoriul GAL”, de la 9.520,00 Euro la 8.922,08 euro, prin realocarea sumei de 597,92 euro către Măsura M4.4/6B „Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare”,
 - Creșterea alocării financiare aferente măsurii M4.4/6B „Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare”, de la 1.239.633,11 euro la 1.242.660,80 euro, prin realocarea sumei de 3.027,69 euro de la M2.2/2A „Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare” și M1.1/1A „Sprijin pentru activități demon-strative și acțiuni de informare în teritoriul GAL”.
- **Modificarea CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție prin corectarea cu modificările aduse Anexei 4 - Planul de finanțare, după cum urmează:**
 - în coloana Indicatori de rezultat cheltuielile publice totale vor fi pentru măsura M1.1/1A, 8.922,08 Euro prin realocarea sumei de 597,92 Euro către măsura M4.4/6B.
- **Modificarea Capitolului V - Descrierea măsurilor din SDL:**
 - Se modifică fișa măsurii M 4.4/6B- Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare”, Secțiunea 9 – Sume (aplicabile) și rata sprijinutului - sprijinul public nerambursabil minim, al unui proiect va fi de 5.000,00 euro, iar suma maximă

a unui proiect va fi stabilită prin corelare cu sumele rămase pe măsură, în conformitate cu documentele de accesare.

➤ **Modificarea Capitolului X: Planul de finanțare al strategiei**

- P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale; Valoarea procentuală: se modifică de la 66,04% la 66,16%; Contributia publică nerambursabilă: se modifică de la 1.692.403,11 euro la 1.695.430,80 euro.
- P2: Creșterea fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor; Valoarea procentuală: se modifică de la 11,28% la 11,19%. Contributia publică nerambursabilă: se modifică de la 289.109,21 euro la 286.679,44 euro.
- P1: Incurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și zonele rurale;

Valoarea procentuală: se modifică de la 2,67% la 2,65%. Contributia publică nerambursabilă: se modifică de la 68.513,29 euro la 67.915,37 euro.

❖ **Modificare complexă SDL nr. 6, notă aprobare 221160/02.06.2021**

I. Modificarea Anexei 4: Plan de finanțare astfel:

- Diminuarea alocării financiare aferente măsurii **M4.3/6B** - „Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate” de la 40.757,00 euro la 38.570,82 euro, prin realocarea sumei de 2.186,18 euro către **Măsura M4.4/6B** - „Dezvoltarea unor UAT – uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL”.
- Diminuarea alocării financiare aferente **Măsurii M3.1/1A** - „Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriu GAL” DE LA 18.166,56 euro la 16.310,20 euro, prin relocarea sumei de 1.856,36 euro către **Măsura M4.4/6B** - Dezvoltarea unor UAT- uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL.”
- Creșterea alocării financiare aferente **Măsurii M4.4/6B** - „Dezvoltarea unor UAT – uri viabile prin inovare socială în teritoriu GAL”, de la 1.242.660,80 euro la 1.246.703,34 euro prin realocarea sumei de 2.186,18 euro de la **Măsura M4.3/6B** - „Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate”, și prin realocarea sumei de 1.856,36 euro de la **Măsura M3.1/1A** - „Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate. Inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL”.

Suma totală realocată către **M4.4/6B** va fi de **4.042,54** euro.

Urmare a celor prezentate anterior, se vor face următoarele modificări ale anexei 4 - Planul de finanțare (Componenta A + Componenta B), pentru următoarele priorități: **P1**: Incurajarea transferului de cunoștințe a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale pentru **Măsura M3.1/1A** - „Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL.”

❖ **Modificare complexă SDL nr. 7, notă aprobare 221656/25.08.2021**

I. Modificarea Anexei 4: Plan de finanțare, după cum urmează:

- Creșterea valorii secțiunii **Total componenta A + B**, de la 2.462.530,31 euro la 2.708.477,31 euro prin alocarea sumei de 145.947,00 euro provenită în urma bonusării.

- Creșterea alocării financiare pe măsura **M4.4/6B** – „Dezvoltarea unor UAT – uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL”, de la 1.246.703,34 euro la 1.363.460,94 euro provenite în urma bonusării.
- Modificarea secțiunii *Contribuția publică nerambursabilă/prioritate (FEADR+buget național)* euro, prioritate P6 și a secțiunii *Valoarea procentuală (%)* pentru toate prioritățile din cadrul **Anexei 4**, în urma modificării valori totale cu suma bonusată.
- Creșterea alocării financiare în cadrul secțiunii *Cheltuieli de funcționare și animare* de la 512.504,70 euro provenite în urma bonusării.

II. Modificarea capitolului X: Planul de finanțare a strategiei, în vederea corelării cu modificările propuse în Anexa IV: Planul de finanțare, după cum urmează:

*Se introduce paragraful „Conform bonusării suplimentare în valoare de 145.947,00 euro, suma publică totală alocată Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Ștefan cel Mare va fi de 2.708.477,31 euro. Distribuirea sumei atribuite se va face astfel: 20% reprezentând suma de 29.189,40 euro către cheltuieli de funcționare și animare, 80% reprezentând suma de 116.757,60 euro, către măsura **M4.4/6B**- „Dezvoltarea unor UAT – uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL.”*

❖ **Modificare complexă SDL nr. 8, notă aprobare 221905/10.01.2022**

I. Modificarea Capitolului V- Descrierea măsurilor din SDL, respectiv fișa măsurii M4.4/6B- Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL:

La capitolul Beneficiari direcți/indirecți (grup tinta), se va dauga la secțiunea beneficiari direcți – „operator de servicii de utilități publice, denumit și operator- persoană juridică de drept public sau de drept privat cu capital public, privat sau mixt, înregistrată în România, într-un stat membru al Uniunii Europene ori în alt stat, care asigură nemijlocit furnizarea/prestarea, în condițiile reglementărilor în vigoare, a unui serviciu de utilități publice sau a uneia sau mai multor activități din sfera serviciilor de utilități publice”.

II. Modificarea Anexei III- Componenta parteneriatului- se modifică prin :

- Retragerea I.I. Paltinel Veronica- partener privat din com. Aroneanu, jud. Iași;
- Retragerea PFA Mazdrag Maria Rodica- partener privat din com. Costuleni, jud. Iași;
- Retragerea PFA Ivascu M. Constantin – partener privat din com. Comarna, jud. Iași;
- Retragerea PFA Ilie Marius- partener privat din com. Comarna, jud. Iași;
- Retragerea PFA Bambu Vasile- partener privat din com. Ungheni, jud. Iași;
- Retragerea PFA Amanolesei Gheorghe- partener privat din com. Golaiești, jud. Iași;
- Retragerea PFA Stirbu Vasile Mihai – partener privat din orașul Negrești, jud. Vaslui;
- Retragerea Cooperativei agricole apicola Florile Vasluiului- partener privat din orașul Negrești, jud. Vaslui.
- Retragerea Fundației „ Sfantul Apollonia”- partener privat, societate civilă, din orașul Iași, jud. Iași;
- Retragerea Asociației Centrul de informare și suport comunitar AIDRom Iași, - partener privat, societate civilă din orașul Iași, jud. Iași;
- Retragerea PF Mihaela Ionescu- partener persoană fizică din com. Dobrovat, jud. Iași;

Datorită modificării componentei parteneriatului, se modifică ponderea partenerilor în Anexa III:

- Ponderea partenerilor publici din total parteneriat crește de la 22,95% la 28.00%;

- Ponderea partenerilor privati din total parteneriat scade de la 44.26% la 38.00%;
- Ponderea partenerilor- societate civila din total parteneriat crește de la 31.15% la 34.00 %
- Ponderea persoanelor fizice din total parteneriat scade de la 1.64% la 0.00%;

Se modifica sediul social/sediul secundar/ punct de lucru/sucursala/ filiala(localitate) astfel:

- Persoana Fizica Autorizata Tabacelia Constantin – sediul social- com. Ungheni, jud. Iasi;
- Fundatia Centrul de Mediere si Securitate Comunitara- sediul social- com. Miroslova, jud. Iasi;

III. Modificarea capitolului II- Componenta parteneriatului, sectiunea 2.1, astfel:

- Ponderea partenerilor publici din total parteneriat crește de la 22,95% la 28.00%;
 - Ponderea partenerilor privati din total parteneriat scade de la 44.26% la 38.00%;
 - Ponderea partenerilor- societate civila din total parteneriat crește de la 31.15% la 34.00 %
 - Ponderea persoanelor fizice din total parteneriat scade de la 1.64% la 0.00%;
 - Se elimina din context sintagma „ *De asemenea, Asociatia Centrul de Informare si Suport Comunitar AIDRom are printre obiectivele asociatiei protectia mediului si dezvoltare durabila*”;
 - Se elimina din context sintagma „Cooperativa Agricola Apicola Florile Vasluiului”;
 - Se elimina din context sintagma „ exista o singura” si se introduce „s a retras”.
- Se vor corela modificarile efectuate in Anexa III cu cele efectuate in Capitolul II- Componenta parteneriatului;

IV. Modificarea Capitolului XI- Procedura de evaluare si selectie a proiectelor depuse in cadrul SDL astfel:

- Se modifica componenta Comitetului de selectie prin inlocuirea PFA Măzdrag Maria Rodica cu I.I. Niță Ionela Alina;
- Înlocuirea I.I. Păltinel Veronica cu I.I. Stanciu George Constantin;
- Înlocuirea Fundației Word Vision România cu Asociația pentru Tineret Phoenix Codăiești;
- Se modifica componenta Comitetului de soluționare a contestațiilor - prin înlocuirea I.I. Stanciu George Constantin cu I.I. Sminticiuc Aniela - Marilena.

V. Modificarea Capitolului VII - Descrierea planului de acțiune - se modifică Calendarul estimativ de activități astfel:

- Animarea teritoriului - activitatea se va prelungi până în semestrul II anul 2022(coloana 13).
- Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție - activitatea se va prelungi până în semestrul II anul 2022(coloana 13).
- Primire cereri - activitatea se va prelungi până în semestrul II anul 2022(coloana 13).
- Analiza, evaluarea și selecția proiectelor - activitatea se va prelungi până în semestrul II anul 2022 (coloana 13).

- Raportul de selecție - activitatea se va prelungi până în semestrul II anul 2022 (coloana 13).
- Soluționarea Eventualelor Contestații - activitatea se va prelungi până în semestrul II anul 2022 (coloana 13).
- Depunerea AFIR și contractarea activitatea se va prelungi până în semestrul II anul 2022 (coloana 13).
- Verificarea conformității cererilor de plată - activitatea se va prelungi până în semestrul II anul 2023 (coloana 15). Verificarea cererilor de plată se va realiza continuu, până la finalul anului 2023.

• **Modificare complexă SDL nr. 9, notă aprobare 201619/05.10.2022**

În conformitate cu prevederile Manualului de Procedura pentru coordonarea, verificarea și monitorizarea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală, evaluarea propunerii de modificare a SD, a fost realizată la nivelul CDRJ Iași și la nivel central în cadrul SLIN.

I. Modificarea Anexei IV- planul de finanțare, astfel:

- Diminuarea alocării financiare aferente Masurii M2.2/2A – „Modernizarea exploatareilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare” de la 146.679,44 euro la 145.26.05 euro, prin realocarea sumei de 1.416,39 euro către Masura M4.4/6B- „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriu GAL”;
- Diminuarea alocării financiare aferente Masurii M4.2/6A – „Incurajarea din teritoriul GAL Ștefan cel Mare” de la 136.089,00 euro la 128.255,28 euro, prin realocarea sumei de 7.833,72 euro către Masura M4.4/6B- „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriu GAL”;
- Masura M4.4/6B- „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL” va avea o alocare totală de 1.372.711,05 euro;

Modificarea secțiunii Contribuția publică nerambursabilă/ prioritate și secțiunea Valoare procentuală din cadrul Anexei 4, pentru prioritățile P2 și P6.

II. Actualizare Anexa 4T și completare anexa 4 E- Planul de finanțare Tranzitie- FEADR al SDL, în baza notificării nr.201217/17.06.2022 transmisă de DGDR AM-PNDR și a Raportului privind distribuirea fondurilor aferente perioadei de tranziție (FEADR și EURI) cu nr. 201178/08.06.2022 (postat pe site-ul MADR), prin care a fost alocată prin tranziție suma de 593.071,60 euro, astfel:

- 459.144, 53 euro din FEADR;
- 133.927, 07 euro din EURI.

Actualizarea Anexei 4T- Plan de finanțare Tranzitie- FEADR

- Creșterea alocării financiare pe masura M4.4/2B – „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriu GAL”, de la 1.372.711,05 euro la 1.713.239,90 euro, prin alocarea sumei de 340.528,85 euro provenită din fondurile FEADR- tranziție;
- Creșterea alocării financiare aferente sM 19.4 – Cheltuieli de funcționare și animare de la 541.694,10 euro la 660.309,78 euro, prin alocarea sumei de 118.615, 68 euro provenite din fondurile FEADR aferente perioadei de tranziție.

Actualizarea anexei 4E – Plan de finanțare- EURI astfel:

- Alocarea sumei de 30.000, 00 euro către Masura M2.4/2B – Reinnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali”. În urma alocării

fondurilor EURI, valoarea totală a măsurii M2.4/2 B este de 80.000,00 euro, din care :

- FEADR- 50.000,00 euro;
- EURI – 30.000,00 euro;

Alocarea sumei de 103.927,07 euro către Măsură M4.2/6 A- „Încurajarea micilor întreprinzători rurali „. În urma alocării fondurilor EURI, valoarea totală a măsurii M4.2/6A este de 232.182,35 euro din care:

- FEADR – 128.255,28 euro;
- EURI – 103.927, 07 euro;

III. **Actualizarea Cap. V. Descrierea măsurilor din SDL, astfel:**

- Modificarea fisei măsurii **M2.4/2B** – „*Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali*”
- **Modificarea fisei măsurii 4.2/ 6A** – „**Încurajarea micilor întreprinzători rurali**”
- **Modificarea fisei măsurii 4.4/6B – Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL**

4.Modificarea cap. VII: Descrierea planului de acțiune:

Se actualizează tabelul referitor la calendarul estimativ al activităților propuse a se realiza la nivelul GAL .

5.Modificarea cap. X : Planul de finanțare și strategiei în vederea corelării cu sumele prevăzute în Anexa 4 T și Anexa 4E.

În urma distribuirii fondurilor de tranziție, valoarea totală a SDL este de 3.101.548,91 euro, din care alocarea aferentă SM 19.4 este de 660.309,78 euro, iar alocarea aferentă SM 19.2 este de 2.641.239,13 euro (FEADR + EURI).

• **Modificare complexă SDL nr. 10, notă aprobare 203754/16.05.2023**

1.Modificarea Anexei 4T – planul de finanțare tranziție – FEADR, astfel:

- Diminuarea alocării financiare pe **masura M4.5/6B** – Incluziunea socială pentru populația rromă, de la 65.924 euro la 63.263,43 euro prin relocarea sumei de 2.687,57 euro către **masura M4.4/6B** – Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL.
- Creșterea alocării financiare a măsurii M4.4/6B – Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL de la 1.372.711,05 euro la 1.375.398,62 euro, prin alocarea sumei de 2.687,57 euro provenită de la masura M4.5/6B – Incluziune socială pentru populația rromă.

Centralizarea modificărilor realizate în cadrul SDL:

- adaptarea SDL cu prevederile din Ghid de implementare SM 19.2 și Manual procedura SM 19.2;
- adaptarea SDL conform Notelor de clarificări privind implementarea SDL;
- completarea unor beneficiari direcți pentru ca măsurile din SDL să fie accesibile pentru toate categoriile de potențiali solicitanți;
- corectarea unor acțiuni eligibile, domenii de intervenție conform prevederilor Reg. UE nr. 1305/2013, Ghid de implementare SM 19.2 și Manual procedura SM 19.2;

- completarea unor acțiuni eligibile conform solicitărilor din partea potențialilor solicitanți;
- realocări către măsuri pentru care au fost solicitări în urma apelurilor lansate;
- Completarea sau modificarea unor criterii de selecție;
- Modificarea, completarea și corectarea Cap. IV – Obiective, priorități și domenii de intervenție;
- corectarea unor erori tehnice de tehnoredactare sau exprimare;
- Realocări financiare ca urmare a economiilor realizate;
- Redistribuirea fondurilor de tranziție;
- Alte modificări.

Din analiza modificărilor realizate, acestea au fost preponderent de ordin procedural, nevoile locale identificate la scrierea SDL nu au fost influențate. Au fost revizuite toate măsurile cuprinse în SDL.

Nevoi identificate în SDL:

Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă:

- Încurajarea activităților economice non-agricole;
- Îmbunătățirea serviciilor pentru populație;
- Promovarea turismului în zonă și a tradițiilor locale;
- Conservarea și promovarea patrimoniului cultural și arhitectural;
- Modernizarea întreprinderilor mici;
- Crearea locurilor de muncă;
- Încurajarea și promovarea acțiunilor inovative;
- Încurajarea acțiunilor de protecție a mediului.

Măsurile din SDL care vor răspunde la nevoile identificate:

- ✓ M 4.1/6A. Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici;
- ✓ M 4.2/6A. Încurajarea micilor întreprinzători rurali;
- ✓ M 4.3/6B. Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate;
- ✓ M 4.4/6B. Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL;
- ✓ M 4.5/6B. Incluziunea socială pentru populația rromă;

Favorizarea competitivității agriculturii:

- Creșterea productivității muncii în agricultură;
- Susținerea fermelor de semi-subsistență în vederea restructurării și modernizării;
- Tehnologizarea agriculturii și creșterii animalelor;
- Creșterea calității produselor agricole și non-agricole locale;
- Diversificarea producției agro-alimentare;
- Încurajarea și promovarea acțiunilor inovative;
- Încurajarea acțiunilor de protecție a mediului;
- Cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare, în vederea stabilirii și dezvoltării de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale;
- Promovare în context local privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale;

- Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare.

Măsurile din SDL care vor răspunde la nevoile identificate:

- ✓ M 2.1/2A. Identitate regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință;
- ✓ M 2.2/2A. Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare;
- ✓ M 2.4/2B. Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali;
- ✓ M 1.1/1A Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare în teritoriul GAL;
- ✓ M 3.1/1A Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL;
- ✓ M 2.3/1A Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL Ștefan cel Mare;

În urma evaluării efectuate s-au constatat următoarele:

- Din analiza documentelor, respectiv modificările SDL realizate, a reieșit faptul că logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală a fost relevantă pentru nevoile din teritoriu. Nu au fost eliminate sau introduse măsuri noi. Au fost realizate modificări în toate măsurile cuprinse în SDL înainte de lansarea apelurilor, astfel încât să nu fie influențat procesul de evaluare. Au fost realocate fonduri către măsurile care contribuie la finanțarea proiectelor în domeniul facilitării diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, și pentru încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, datorită unui interes sporit pentru aceste măsuri ca urmare a lansării apelurilor de selecție. Decizia de a realoca fonduri către aceste măsuri, s-a bazat pe utilitatea și impactul proiectelor finanțate în domeniile respective. Domeniile de intervenție, respectiv obiectivele stabilite în SDL, în urma activității de animare a teritoriului, au suferit modificări. Acest lucru s-a produs din cauza încadrării greșite a două măsuri (M 2.3. Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL și M 3.1. Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL) în domenii de intervenție. Tot ca urmare a acestor modificări, a rezultat necesitatea eliminării unui domeniu de intervenție (4A. Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, precum și a stării peisajelor europene), împreună cu obiectivul și cu prioritatea de dezvoltare rurală aferente. Cu toate acestea, măsurile de intervenție formulate inițial au rămas relevante (socio-economic) la nivelul teritoriului, existând în continuare interes pentru implementarea lor din partea a diferiți actori locali și parteneri strategici, prezentând, astfel, un bun potențial pentru dezvoltarea teritoriului. De asemenea modificările au vizat realocarea economiilor realizate, alocarea fondurilor de tranziție și bonusare către măsurile care au fost solicitate în teritoriu.

- Metodă de analiză, documente interne, interviul și chestionarul telefonic s-a adresat beneficiarilor de proiecte din domeniul privat și unui grup de lideri locali, care sunt și beneficiari de proiecte. Centralizarea răspunsurilor demonstrat faptul că, pentru perioada evaluată, logica de intervenție este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului. Atât din perspectiva membrilor reprezentanți ai sectorului public, cât și privat, s-a manifestat un interes crescut (față de perioada 2007 - 2013 de implementare) legat de nevoile de finanțare cuprinse în strategie, dar și o înțelegere mai bună a membrilor în ceea ce privește modul de funcționare a implementării SDL, de constrângerile și cerințele specifice unui astfel de program. Fondurile alocate au insuficiente pentru cererile și nevoile din comunitate, toate fondurile alocate au fost epuizate în cadrul SDL.

Aprecierea evaluatorului pentru întrebarea *În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare al teritoriului?*

☐ Puțin relevantă ☐ Relevantă ☒ Foarte relevantă

Indicator: Numărul de nevoi/măsuri din cadrul SDL revizuite: 11 măsuri cuprinse în SDL

Întrebarea 2. Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Din analiza documentelor, au fost lansate 29 apeluri de selecție în care au fost depuse 93 de proiecte. Numărul proiectelor selectate la nivelul GAL Ștefan cel Mare este de 75 de proiecte, din care 74 proiecte sunt contractate, din care 1 a fost reziliat. Valoarea proiectelor contractate este în valoare de **2.840.506,05 euro, din care 2.625.621,21 euro efectiv plătit, un total de reprezentând 99,40% din alocarea SDL (2.641.239,13 euro). La toate măsurile, fondurile alocate au fost consumate.**

Aceste date ne arată faptul că logica intervenției a fost coerentă și procentul de plăți demonstrează eficiența măsurilor implementate de către beneficiari.

Toți indicatori au fost realizați. Resursele alocate au fost suficiente pentru realizarea indicatorilor prevăzuți în strategie, însă fondurile alocate pentru implementarea strategiei nu sunt suficiente, acest fapt rezultă din proiectele eligibile și selectate, dar fără finanțare, respectiv 19 proiecte. Indicatorii de rezultat sunt specifici, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor propuse.

Din analiza documentelor indicatorii stabiliți în SDL sunt specifici domeniilor de intervenție la care măsurile corespund, măsurabili și verificabili la nivelul proiectelor atât la depunere cât și la implementare, fezabili și relevanți.

Metodă de analiză, interviul, s-a adresat beneficiarilor de proiecte din domeniul privat și unui grup de lideri locali, care sunt și beneficiari de proiecte. În urma desfășurării interviului, a rezultat faptul că măsurile de intervenție sunt suficiente pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare din teritoriul GAL, pentru a susține mediul social și economic din zona noastră și chiar pentru a reduce discrepanțele care există la nivel de societate între rural și urban (cunoștințe, economie, educație, acces la servicii etc.). Nu a fost exprimată necesitatea de a regăsi în cadrul strategiei și a altor măsuri, în afara celor deja existente. Pe de altă parte,

considerăm că nu au existat măsuri care să nu fi fost necesare procesului de dezvoltare locală. Resursele au fost alocate proporțional cu indicatori asumați, care sunt clar definiți, specifici, măsurabil, fezabili și suficienți. Beneficiarii și-au exprimat interesul pentru alocarea unor fonduri mai mari pentru proiect/măsură.

Indicator - Număr măsuri de sprijin cuprinse în SDL și bugetul alocat fiecărei măsuri:

Nr. crt	CODIFICAREA MĂSURII	Alocarea totală/măsură conform Anexei IV
1	M 1.1/1A: Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare în teritoriul GAL	8.922,08
2	M 2.1/2A: Identitate regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință	90.000,00
3	M 2.2/2A: Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare	145.263,05
4	M 2.3/1A: Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative în teritoriul GAL Ștefan cel Mare	40.826,73
5	M 2.4/2B: Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali	50.000,00
6	M 3.1/1A: Conservarea, protecția și menținerea biodiversității naturale a zonelor protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000 în teritoriul GAL	16.310,20
7	M 4.1/6A: Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici	210.000,00
8	M 4.2/6A: Încurajarea micilor întreprinzători rurali	128.255,28
9	M 4.3/6B: Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate	38.570,82
10	M 4.4/6B: Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL	1.713.239,90
11	M 4.5/6B: Incluziunea socială pentru populația rromă	65.924,00
TOTAL		2,507,312.06

Planul de finanțare EURI

CODIFICAREA MĂSURII	Alocare publică - Tranziție EURO
M 2.4: Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali	30.000,00
M 4.2: Încurajarea micilor întreprinzători rurali	103.927,07
Total (euro)	133.927,07

Indicator - Număr de modificări a indicatorilor menționați în anexa IV din SDL:

Pe parcursul derulării activității de implementare a Strategiei de dezvoltare a fost necesară o singură modificare a unor indicatori din Anexa IV SDL (modificarea complexă SDL nr. 2, notă aprobare 233740/23.01.2018).

Aprecierea evaluatorului pentru întrebarea *Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?*

☐ Puțin coerentă ☐ Coerentă ☒ Foarte coerentă

Tema II. CONTRIBUȚIA OPERAȚIUNILOR REALIZATE LA ATINGEREA OBIECTIVELOR PREVĂZUTE DE STRATEGIE

Întrebarea 1. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Până la data de 30.10.2025 au fost selectate și contractate proiecte aferente ambelor obiective de dezvoltare rurală:

I. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, prin accesarea măsurilor:

M 4.1/6A. Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici;

M 4.2/6A. Încurajarea micilor întreprinzători rurali;

M 4.3/6B. Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate;

M 4.4/6B. Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL.

II. Favorizarea competitivității agriculturii, prin accesarea măsurilor:

M 2.1/2A. Identitate regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință;

M 2.2/2A. Modernizarea exploatațiilor agricole din teritoriul GAL Ștefan cel Mare;

M 2.4/2B. Reînnoirea generației de fermieri prin încurajarea micilor întreprinzători tineri rurali.

Numărul proiectelor selectate la nivelul GAL Ștefan cel Mare este de 75 de proiecte, din care 74 proiecte sunt contractate, din care 1 a fost reziliat. Valoarea proiectelor contractate este în valoare de **2.840.506,05 euro, din care 2.625.621,21 euro efectiv plătit, un total de reprezentând 99,40% din alocarea SDL (2.641.239,13 euro). La toate măsurile, fondurile alocate au fost consumate.**

Având în vedere că în cadrul SDL sunt urmărite doar aceste două obiective, putem concluziona că, în perioada supusă evaluării, obiectivele au fost atinse în mare măsură (100%).

Indicator - Probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării:

☐ În mică măsură ☐ În măsura medie ☒ În mare măsură

Întrebarea 2. În ce măsură au contribuit intervențiile SDL la îmbunătățirea performanței economice, la restructurarea și la modernizarea exploatațiilor sprijinite și la diversificarea agricolă? (aria de intervenție 2A)

Prin măsurile de finanțare lansate în perioada de evaluare, respectiv M2.1 și M2.2 au fost selectate și contractate 8 proiecte, prin care:

- se dezvoltă exploatații agricole, prin extinderea suprafețelor fermelor;
- se modernizează, prin achiziția de utilaje noi și eficiente;
- diversificarea activităților la nivelul fermelor (înființarea de noi culturi pomicole, construirea de solarii);
- creșterea valorii produselor fermei, prin achiziția de echipamente de procesare a fructelor și legumelor.

Fondurile aferente acestor măsuri de finanțare, în urma selecției proiectelor în cadrul apelurilor deschise, au fost epuizate.

Nr. crt.	Denumire solicitant	Sediul social	Titlu proiect	Valoarea nerambursabilă solicitată prin GAL (euro)
1	PFA Grădinaru Constantin-Cosmin	Comarna, IS	Modernizarea fermei PFA Grădinaru Constantin-Cosmin	15.000
2	Ciobotaru V. Vasilică II	Tăcuta, VS	Stupina lui Vasilică	15.000
3	Pastramă Mihaela PFA	Comarna, IS	Transformarea fermei PFA Pastramă Mihaela din comuna Comarna, sat Comarna, județul Iași în fermă de referință	15.000
4	Pastramă M. Vasile Traian IF	Comarna, IS	Transformarea fermei I.F. Pastramă M. Vasile Traian din comuna Comarna, sat Comarna, județul Iași în fermă de referință	15.000
5	Iosopescu Cristian PFA	Prisăcani, IS	Srijinirea fermei apicole PFA Iosopescu Cristian	15.000
6	Crudu Ovidiu IF	Comarna, IS	Srijin exploatare agricolă Crudu Ovidiu Întreprindere Familială	15.000
Total				75.000
1	Sminticiuc Aniela-Marilena I.I.	Rebricea, VS	Modernizarea fermei vegetale Sminticiuc Aniela-Marilena Întreprindere Individuală din comuna Rebricea, județul Vaslui	44,222.23
2	Stanciu George Constantin I.I.	Prisăcani, IS	Implementarea unor componente și tehnici inovative în vederea modernizării exploatare administrative de Stanciu George Constantin I.I.	101,040.82
Total				145,263.05

Indicatori:

- Numărul de măsuri dedicate dezvoltării exploatare agricole - 8;
- Numărul de ferme mici și mijlocii înființate - 8;
- Numărul de exploatare agricole care au fost dezvoltate - 8;
- Numărul de proiecte care conțin componente de protecția mediului, clima și inovare - 8;
- Numărul de locuri de munca create - 2.

Grad realizare indicatori - 100%

Măsura în care au fost atinse obiectivele:

Mică	Medie	Mare
		X

Intreabarea 3. În ce măsură au srijinit intervențiile SDL intrarea în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special reînnoirea generațiilor? (aria de intervenție 2B)

În cadrul măsurii 2.4/2B au fost alocate fonduri pentru 3 proiecte.

Denumire solicitant	Sediul social	Titlu proiect	Valoarea nerambursabilă solicitată prin GAL (euro)

Albu Dan-Andrei PFA	Țuțora, IS	Instalarea tânărului întreprinzător Albu Dan-Andrei ca șef de exploatație agricolă	25.000
Rusu Andrei- Marius PFA	Comarna, IS	Sprijinirea tânărului fermier Rusu Andrei-Marius Persoană Fizică Autorizată	25.000
Botezatu Răzvan- Iulian I.I.	Țuțora, IS	"Dezvoltarea exploatației agricole a I.I. BOTEZATU IULIAN-RĂZVAN, comuna Țuțora, sat Chiperești, jud. Iași"	30.000 (EUR)
Total			80.000

Indicatori:

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 3

Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului: 2

Numărul de locuri de munca create: 3

Grad realizare indicatori – 100%

Măsura în care au fost atinse obiectivele:

Mică	Medie	Mare
		X

Intreabarea 4. În ce măsură au sprijinit intervențiile din SDL la cooperare, protecția mediului, accesul la cunoștințe în domeniul agricol? (aria de intervenție 1A)

În cadrul domeniului de intervenție 1A, au fost finanțate 3 proiecte de succes, inovative pentru teritoriul GAL Ștefan cel Mare:

- Prin intermediul proiectului **"Sprijin pentru dezvoltarea cooperativei producătorilor din GAL Ștefan cel Mare"** a fost înființată o cooperativă în comuna Prisăcani, județul Iași; elaborate studii de marketing și concept de marketing, plan de afaceri și marketing; promovare produse obținute în cadrul cooperativei prin realizare pagină web, pliante, standuri personalizate, campanii facebook, spot video, ziua porților deschise etc.; achiziție dotări și echipamente IT pentru sediul cooperativei, participare membri cooperativă la 3 cursuri de calificare;
- Prin intermediul proiectului **"Protecția mediului și a naturii, premisă a dezvoltării zonei rurale"**, care include componente de protecția mediului, au fost informați 24 de fermieri din teritoriul GAL Ștefan cel Mare – pe 3 paliere de impact în dezvoltarea activității agricole și în dezvoltarea sustenabilă a spațiului rural: patrimoniul natural, exploatarea resurselor de energie regenerabilă, agricultură ecologică. Au fost distribuite materiale de informare
- Prin intermediul proiectului **"Transfer de cunoștințe și inovare în teritoriul GAL ȘTEFAN CEL MARE"** am contribuit la stimularea revenirii/rămânării în țară a persoanelor din mediul rural care desfășoară activități agricole prin oferirea unor modele functionale și prospere care se desfășoară în cinci regiuni diferite din țară, în condiții asemănătoare socio-economice ca și cele din teritoriul GAL Ștefan cel Mare. Au fost prezentate modele pentru creșterea calității producției agricole, care au diversificat sau schimbat tipul produselor agricole și implicit a materiei prime folosit, schimbând modelele de planificare și deciziile de dezvoltare ulterioară a fermelor și a produselor agricole. Au fost instruiți și informați un număr de 22 fermieri.

Indicatori:

- Numărul participanți/ fermieri instruiți – 46;
- Număr cooperative create – 1 cooperativă;
- Grad realizare indicatori – 100%

Măsura în care au fost atinse obiectivele:

Mică	Medie	Mare
		X

Intreabarea 5. În ce măsură au sprijinit intervențiile SDL diversificarea, crearea și dezvoltarea întreprinderilor mici și crearea de locuri de muncă ? (aria de intervenție 6A)

Măsurile 4.1 și 4.2, adresate mediului privat, au sprijinit direct obiectivul de creare sau dezvoltare de întreprinderi mici, precum și crearea de noi locuri de muncă, aceasta fiind chiar o condiție de eligibilitate. Proiectele depuse la măsurile în cauză au depășit posibilitatea SDL de finanțare a acestora. Astfel, prin aceste intervenții au fost create și sunt sprijinite în dezvoltare 12 micro-întreprinderi, care propun, fiecare dintre ele, servicii sau produse noi în teritoriul GAL. **Au fost create și menținute 12 locuri noi de muncă, față de 5 locuri asumate la indicatori.**

Nr. crt.	Denumire solicitant	Sediul social	Titlu proiect	Valoarea nerambursabilă solicitată prin GAL (euro)
1	Popa C. Elena-Laura Întreprindere Individuală	Negrești, VS	Înființare firmă catering în orașul Negrești, județul Vaslui	35.000
2	S.C. Fresh Studio S.R.L.	Aroneanu	Dezvoltare activitate video	35.000
3	S.C. Cabinet de Expertiză Contabilă Popa Ioana Anda S.R.L.	Aroneanu, IS	Dezvoltarea S.C. Cabinet de Expertiză Contabilă Popa Ioana Anda S.R.L., prin achiziția de echipamente și software inovative, în vederea stimulării mediului de afaceri rural din comuna Aroneanu, județul Iași	35.000
4	Sepro Complete Building Services S.R.L.	Aroneanu, IS	Modernizarea S.C. Sepro Complete Building Services S.R.L., prin achiziția unui utilaj modern, în vederea dezvoltării economice durabile în mediul rural	35.000
5	S.C. Casa Decorello S.R.L.	Aroneanu, IS	Înființare atelier de jucării la S.C. Casa Decorello S.R.L.	35.000
6	Bălăeanu Dana-Maria P.F.A.	Țuțora, IS	Făbrica de săpunuri artisanale, de casă	35.000
Total				210.000
7	SC Alnest 1992 SRL	Țuțora, IS	Diversificarea activității societății Alnest 1992 SRL prin achiziția de echipamente pentru lucrări de construcții	44,917.74

8	SC Tactic Plan SRL	Comarna, IS	Achiziție miniexcavator pentru TACTIC PLAN SRL	38,963.96
9	SC Vixim TCC SRL	Aroneanu, IS	Dezvoltarea unui atelier de pictură și a serviciilor de tip activități recreative în natură în cadrul S.C. VIXIM TCC S.R.L.	42,215.09
Fonduri EURI				
10	S.C. ELIMET GRUP S.R.L.	Comarna, IS	"Achiziție echipamente pentru ELIMET GRUP S.R.L."	33,558.37
11	STATE DIANA- NICOLETA ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALA	Dobrovat, IS	"Achiziție dotari pentru STATE DIANA- NICOLETA ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ"	30,116.05
12	S.C. UNLOCK BUSINESS CONSULTING S.R.L.	Dobrovat, IS	"Dezvoltarea societății UNLOCK BUSINESS CONSULTING SRL prin înființarea activității de curierat ecologic"	34,642.35

Indicatori:

- Numărul de măsuri dedicate dezvoltării întreprinderilor mici 2;
- Numărul de întreprinderi mici sprijinite - 12;
- Numărul produselor /serviciilor noi dezvoltate de către întreprinderile mici sprijinite - 12;
- Număr locuri create - 12;

Grad realizare indicatori – 100%

Măsura în care au fost atinse obiectivele:

Mică	Medie	Mare
		X

TEMA III. VALOAREA ADĂUGATĂ DATORATĂ METODEI LEADER

Întrebarea 1. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ?

Criteriu de evaluare: Capitalul social a suferit o îmbunătățire substanțială față de perioada anterioară, crescând încrederea în teritoriu față de GAL, atitudinea comunității fiind mult mai propice pentru implementarea strategiei. La acest lucru au contribuit:

- prezența constantă în cadrul teritoriului (animarea teritoriului, participarea la evenimente locale, publicitatea în teritoriu a lansării apelurilor de selecție) pe perioada intervalului analizat (2017 – 2025) prezență construită folosind structura activității din SDL 2007 - 2013;
- atenția acordată mijloacelor de publicitate on-line (site web, pagină social-media);
- competențelor îmbunătățite de comunicare și de analiză tehnică a documentațiilor ale achipei tehnice a GAL;
- proiectele implementate au inclus componente inovative pentru teritoriul GAL Ștefan cel Mare;

Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
1%	19%	80%

Cum a influențat Programul LEADER (contribuția SDL) creșterea capacității de a gestiona fonduri publice - private ?

Criteriu de evaluare: În ceea ce privește **Guvernanța locală**, s-a observat o îmbunătățire medie, mai ales la implicarea sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor și la rolul GAL-ului în guvernanța pe diferite niveluri. Din punct de vedere al dezvoltării locale, comunitățile sunt din ce în ce mai pregătite să observe și să prezinte probleme locale, să participe mai activ la consultările organizate de către autorități / organizații, să-și expună părerea și să accepte diferența de păreri.

Tot la acest criteriu s-a evidențiat o creștere ridicată a capacității de gestionare a fondurilor publice. Acest rezultat este atât efectul implementării proiectului LEADER, dar și efectul experiențelor acumulate în urma finalizării a mai multor proiecte cu finanțare nerambursabilă la nivel de UAT.

A crescut capacitatea de a gestiona fonduri publice și private de către GAL și beneficiari. Au fost accesate proiecte de cooperare, transfrontaliere, POCU, etc.

Atașam un studiu de caz și rezumatul proiectului "Înființare și dotare centru de zi pentru integrarea comunității rome", implementat de către Parohia Parpanița, oraș Negrești, județul Vaslui.

Proiect finanțat prin FEADR

Sub-măsura 19.2 „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală”	Denumirea proiectului	• „Înființare și dotare Centru de zi pentru integrarea comunității rome”
Perioada de programare 2014-2020	Descrierea proiectului	• Prin proiect s-a propus dezvoltarea unei structuri moderne, bine dotată, cu posibilități reale de a oferi servicii sociale complexe, orientate spre integrarea copiilor și tinerilor din grupurile vulnerabile în cadrul comunității - copiii și tinerii din grupuri vulnerabile și cu diverse probleme sociale (copii/tineri proveniți din familii sărace și numeroase, copii/tineri din familii monoparentale, copii/tineri cu dizabilități, victime ale violenței în familie, copii/tineri cu părinți dependenți de alcool, copii/tineri proveniți din familii rome etc).
Beneficiarul proiectului PAROHIA PARPANIȚA	Obiective	• Creșterea numărului de locuitori din teritoriul GAL care beneficiază de servicii îmbunătățite; • Reducerea riscului de excluziune socială și segregare a comunității de etnie romă; • Creșterea ratei de școlarizare; • Reducerea vulnerabilității sociale a locuitorilor din teritoriu;
Localizarea proiectului: Localitatea Parpanița, Oraș Negrești, Județul Vaslui	Rezultate	• Dotarea centrului în vederea derulării activităților propuse, mobilier exterior pentru amenajarea spațiilor de joacă, achiziție microbuz pentru transportul copiilor la activități; • Meditații after-school, activități interactive de dezvoltare personală, servicii de consiliere, etc. • Accesare proiect POCU 5.2 în vederea asigurării sustenabilității proiectului;
Domeniul de intervenție 6B	Lecții învățate/recomandări	• Pentru accesarea oricărui proiect cu finanțare europeană, e bine de avut grija la diferența de cost a achiziției, care poate apărea între momentul accesării proiectului și cel al implementării. Deci cumva avut un fond de rezerva. Pot apărea și situații de eligibilitate în proiect și pentru asta pot apărea costuri suplimentare. Dar cel mai important este să ai o echipă care să fie unită.
Articolul corespondent din Reg. (UE) nr. 1305 art. 20		
Valoarea finanțării nerambursabile 294.903,10 Lei		
Valoarea contribuției private 0 Lei		
Perioada de implementare a proiectului 18.09.2020 - 19.04.2023		
Date de contact: Mihai Paraschiv-Vasilică Tel.: 0740.780.820		

Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernancei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		X

În ce măsură proiectele finanțate prin LEADER (SDL) au contribuit la dezvoltarea spiritului antreprenorial?

Criteriu de evaluare: Îmbunătățirea calității vieții. Prin implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală, conform asumărilor din proiectele depuse în perioada de evaluare, au fost create 17 locuri de muncă, față de cele 8 asumate de SDL.

Diferența semnificativă se datorează faptului că am abordat cu prudență acest criteriu la elaborarea strategiei, din motive ce țin de îndeplinirea tuturor condițiilor asumate. La stabilirea indicatorilor ne-am rezumat strict la indicatorii impuși de prioritatea care a stat la baza măsurii.

Numărul ridicat de locuri de muncă nou-create este un rezultat foarte pozitiv și este în concordanță cu obiectivele principale, de a reduce gradul de sărăcie, discrepanța rural - urban și de a contribui la ocuparea forței de muncă.

Dezvoltarea infrastructurii de bază a fost o preocupare majoră în cadrul SDL (aproximativ 60% din valoarea SDL fiind alocată acestui pachet de măsuri). Acest fapt reflectă necesitatea dezvoltării infrastructurii sociale și educaționale la scară mică (centre de sport, centre de zi), serviciilor publice pentru deservirea populației din teritoriu (de situații de urgență, de intervenții și gospodărire publică), ca o condiție prealabilă și necesară în vederea împlinirii nevoilor populației rurale, pentru dezvoltarea, în etapele viitoare, a unor intervenții centrate pe nevoile individualizate ale sectorului privat.

Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		X

Întrebare de evaluare	Criterii de evaluare	Indicatori de realizare
Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ?	Capitalul social s-a îmbunătățit	Îmbunătățire mare
	Guvernanța locală s-a îmbunătățită	Îmbunătățire medie
	Implementarea proiectelor au generat îmbunătățirea calității vieții	Îmbunătățire mare

TEMA IV. FACTORII DE SUCCES ȘI DE INSUCES

Întrebarea 1: Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?

Principalele avantaje ale utilizării programelor LEADER sunt că acestea răspund unor nevoi locale specifice, valorifică resursele locale, mobilizează actorii locali, reprezentanți ai populației rurale, pentru a prelua controlul dezvoltării zonelor respective prin întocmirea de strategii axate pe problemele identificate în comunitățile lor și, de asemenea, oferă zonelor rurale posibilitatea de colaborare cu alte teritorii pentru transferul de experiență, prin crearea de rețele și proiecte parteneriale de cooperare.

Comunitățile reușesc, astfel, să exploateze modalități noi prin care să devină sau să rămână competitive, să își valorifice bunurile și resursele la maximum, precum și să depășească diversele dificultăți pe care le întâmpină, cum ar fi tendința de îmbătrânire a populației, nivelul redus al prestărilor de servicii, absența posibilităților de angajare sau discrepanța mare față de gradul de dezvoltare a zonelor urbane.

Nu în ultimul rând, este important că LEADER contribuie la îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale, atât pentru familiile de agricultori, cât și pentru populația rurală în sens larg.

De asemenea, LEADER susține sectoare și categorii de beneficiari care, de multe ori, nu sunt sprijinite deloc sau primesc doar o atenție limitată prin alte programe care funcționează în zonele rurale, precum activitățile culturale, punerea în valoare a mediului natural, reabilitarea arhitecturii și a clădirilor de patrimoniu, turismul rural, ameliorarea relațiilor dintre producători și consumatori etc.

Programul LEADER scoate, de asemenea, cel mai bine la suprafață soluțiile de dezvoltare specifice locului, care adesea nu pot fi înțelese și acceptate prin sistemul administrativ tradițional. Dar, deși LEADER este un „vehicul” excepțional pentru progresul comunităților sătești, el are nevoie de un motor pe măsură.

Pe baza interviurilor, chestionarelor, monitorizării beneficiarilor, întâlnirilor de animare s-a evidențiat faptul că cel mai important factor intern pozitiv pentru beneficiari a fost comunicarea, iar pentru autoritățile publice locale, implicarea personalului angajat. Totodată, atitudinea de implicare a membrilor asociației a oferit un sprijin moral care a îndemnat la un nivel crescut de participare la apeluri în vederea depunerii de proiecte, implementarea lor și, astfel, la dezvoltare locală.

Faptul că o parte din echipa de implementare a acumulat o experiență de lucru și în implementarea SDL 2007 - 2013 a constituit un avantaj, concretizat printr-o înțelegere mai facilă a documentelor de program, a găsirii de soluții eficiente și eficace de derulare a implementării strategiei, a modului de interacțiune între GAL și celelalte instituții cu rol de coordonare și monitorizare (CDRJ / AM / OJFIR / CRFIR). Tot aici este menționată și participarea membrilor echipei GAL și a liderilor locali din teritoriu (din partea membrilor instituții publice sau entități private) la sesiuni de instruire și la grupuri de lucru specifice.

Ca factor extern pozitiv a fost evidențiat atitudinea personalului CRFIR Iași, respectiv OJFIR Iași și Vaslui, menționându-se o schimbare semnificativă în abordarea măsurii 19.2 LEADER, gestionarea tuturor cererilor legate de implementarea proiectelor și soluționarea

problemelor apărute. Au fost apreciate intervalele de timp la nivelul CRFIR / OJFIR în fazele de evaluare a proiectelor, de semnare a contractelor, de verificare a dosarelor de achiziții (acolo unde procedura o cere) și de verificare a dosarelor de cerere de plată. Acest aspect a rezultat din analiza documentelor de la GAL și din interviuri, prin care s-a comparat perioada parcursă între evaluarea și selecția la GAL și semnarea contractului la CRFIR. Considerăm pozitivă crearea, în cadrul exercițiului 2014 - 2020, la nivelul tuturor structurilor AFIR de departamente specializate pentru preluarea dosarelor provenite de la GAL (Serviciul LEADER), care a dus la crearea unui flux coerent ca etape de verificare / contractare și timpii aferenți de realizare.

Un alt indicator, care ne poate demonstra eficiența animării teritoriului și prezența constantă și actualizată a informațiilor despre activitatea GAL, a lansării sesiunilor de depunere a proiectelor pentru solicitanții din teritoriu îl reprezintă suprasolicitarea unor anumite măsuri (cu caracter antreprenorial): M 2.1 / 2A: Identitate regională prin transformarea fermelor mici în ferme de referință și M 4.1 / 6A: Sate viabile în teritoriul GAL prin înființarea de întreprinderi mici, unde au rămas proiecte eligibile și neselectate (în așteptare).

Întrebare de evaluare	Criterii de evaluare	Indicatori de realizare
Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute ?	Gradul de pregătire a resurselor umane	Mare
	Eficiența animării	Mare
	Coeziunea parteneriatului	Ridicată
	Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de GAL	Ridicată

Indicatori

- Instruirea formarea, participarea GLL/calificativele obținute de către personalul gal (mici, medii, mari) – mari;
- Număr de proiecte depuse/selectate AFIR – 74 proiecte selectate și finalizate;
- Raportul dintre proiectele eligibile neselectate și proiectele eligibile selectate - 124%;

Acoperirea nevoilor și necesităților din cadrul teritoriului GAL:

Deloc	Mică măsură	Mare măsură
		X

Tema V. CONTRIBUȚIA SDL LA ARIA DE INTERVENȚIE 6B

Întrebarea 1. În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

Pentru Domeniul de intervenție 6 B (*Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale*) au fost dedicate 3 măsuri de finanțare, respectiv:

- ✓ M 4.3/6B „Dezvoltarea infrastructurii sociale în teritoriul GAL prin proiecte integrate”, prin care s-a urmărit dezvoltarea structurilor pentru înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) grădinițelor și înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor precum și a infrastructurilor de tip after-school din teritoriul GAL, dezvoltarea infrastructurilor sanitare și sociale — investiții în reabilitarea/modernizarea/extinderea/ dotarea centrelor comunitare de intervenție integrată, a infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială (centre de zi, centre „respiro”, centre de consiliere psihosocială, centre de servicii de recuperare neuro-motorie de tip ambulatoriu etc.);
- ✓ M 4.4/6B „Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în teritoriul GAL”, prin care s-a urmărit dezvoltarea infrastructurii rurale, a serviciilor de bază și protejarea patrimoniului cultural local; conform SDL, indicatorul „numărul de UAT-uri sprijinite” este 4;
- ✓ M 4.5/6B „Incluziunea socială pentru populația rromă”, prin care s-a urmărit reducerea numărului persoanelor rrome expuse riscului de sărăcie și excluziune socială.

În perioada supusă evaluării au fost lansate 11 apeluri de selecție în cadrul măsurilor M4.3/6, M 4.4/6B, 4.5/6B (8 apeluri pentru M4.4/6B, 1 apel pentru M4.3/6B și 2 apeluri pentru M4.5/6B). Prin intermediul acestor măsuri au fost contractate și finalizate 45 proiecte în cadrul M 4.4/6B, un proiect în cadrul M4.3/6B, un proiect în cadrul M4.5/6B din totalul celor 14 UAT-uri care alcătuiesc teritoriul GAL Ștefan cel Mare, astfel că procentul populației vizate de proiecte, respectiv care beneficiază de servicii sau infrastructuri îmbunătățite față de totalul populației GAL este de 100%. Față de indicatorul de rezultat propus în SDL, realizarea este de 350%.

Pentru aceste proiecte au fost alocate cele mai multe fonduri din cadrul SDL, deoarece impactul asupra teritoriului a fost mare, proiectele au fost adresate către toți beneficiarii indirecti din teritoriul GAL – achiziție utilaje pentru serviciile publice, construire terenuri de sport, dotarea cu utilaje pentru stingere incendii, construire parcuri de joacă, dotare centru de zi și after school, etc.

Beneficiarii noștri au reușit să implementeze 2 proiecte cu impact social la nivelul teritoriului și au asigurat sustenabilitatea proiectelor prin accesarea fondurilor din POCU 5.2.

Întrebare de evaluare	Criterii de evaluare	Indicatori comuni de rezultat (Aria de intervenție 6B)
-----------------------	----------------------	--

În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite.	100 % din teritoriul GAL - în mare măsură;
	Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut.	100 % din teritoriul GAL - în mare măsură;
	Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.	Au fost create 17 locuri de muncă monitorizare la nivelul GAL comparativ cu 8 locuri de muncă asumate în SDL: - în mare măsură;

Din studiul/analiza documentelor cum ar fi rapoarte de selecție, notificările beneficiarilor privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractelor de finanțare, contractele de finanțare, documente interne privind monitorizarea proiectelor în implementare, s-a analizat gradul în care dezvoltarea locală în zonele rurale este sprijinită prin intervențiile SDL la nivelul UAT-urilor din teritoriul GAL Ștefan cel Mare.

Prin intermediul metodei de analiză, observația, s-a constatat că proiectele selectate și implementate contribuie la dezvoltarea locală în zonele rurale.

Indicatori:

- Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală – 100%;
- Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 100%

Aprecierea evaluatorului privind Sprijinirea dezvoltării locale în zonele rurale de către SDL este:

☐ În mică măsură ☐ În măsură medie ☒ În măsură mare

7. Factori de succes și eșec în implementarea SDL

Au fost organizate instruirii cu beneficiarii. Angajații GAL au monitorizat toate proiectele contractate, am realizat vizite în teren pe parcursul implementării și la tranșele finale, am menținut o comunicare permanentă cu beneficiarii pentru ca toate proiectele contractate să fie finalizate.

Interesul crescut din partea solicitanților pentru fondurile alocate, chiar dacă sumele alocate proiectelor nu au fost foarte mari. Fiecare proiect accesat a avut un impact pozitiv pentru beneficiari și comunitate. Activitatea GAL-ului a fost promovată de către beneficiari pentru toate beneficiile oferite de programul LEADER. Fondurile au fost accesate și distribuite în teritoriul GAL, lucru care nu ar fi fost posibil din finanțările oferite la nivel național. Intervenția GAL-ului în teritoriu favorizează schimbul de cunoștințe și experiențe, conducând la îmbunătățirea continuă a competențelor, a capitalului social și la îmbunătățirea guvernantei locale. Datorită experienței acumulate din implementarea strategiilor de dezvoltare locală, alte proiecte, echipa GAL Ștefan cel Mare va continua să atragă fonduri pentru teritoriul GAL și să ajute potențialii beneficiari să acceseze cât mai multe proiecte.

Au fost întâmpinate dificultăți în elaborarea documentelor de accesare – ghiduri pentru solicitanți – pentru măsurile atipice incluse în SDL. A fost modificată de două ori fișa măsurii privind asociativitatea, pentru ca acțiunile propuse să fie eligibile. Unii beneficiari au întâmpinat în perioada de implementare dificultăți, din lipsa unui consultant pregătit pentru astfel de proiecte, creșterea prețurilor, proceduri de lucru.

8. Concluzii și recomandări

Din autoevaluarea realizată având ca perioadă de referință anul 2016-2025, programul LEADER implementat la nivelul teritoriului GAL Ștefan cel Mare a contribuit într-o măsură semnificativă la dezvoltarea și reducerea nevoilor identificate în cadrul SDL. Obiectivele propuse au fost realizate, iar indicatorii de rezultat au fost depășiți. Din feedback-ul primit de la comunitatea locală, este un program de succes, pentru beneficiarii direcți și indirecti. Potențialii beneficiari doresc să beneficieze de aceste fonduri în strategia actuală.

Beneficiile programului LEADER au influențat pozitiv:

- dezvoltarea economică în teritoriul GAL;
- capitalul social a fost îmbunătățit și guvernanta locală;
- toate proiectele au fost finalizate cu succes, iar beneficiarii și-au dat acordul pentru promovarea exemplurilor de bună practică și realizarea de vizite de studii, practică în locațiile de implementare.

O alocare mai mare la nivel de SDL, ne-ar fi permis să finanțăm proiectele eligibile neselectate sau alte idei de proiecte din teritoriu. Fondurile au fost distribuite în toate UAT-urile din teritoriul GAL, asigurând o dezvoltare echilibrată, lucru care nu este posibil în cadrul altor linii de finanțare. Cu alocări sub pragul de 50.000 euro/ proiect, beneficiarii noștri au reușit implementeze afaceri sustenabile în mediul rural.

Impactul a fost confirmat de comunitate, care percepe LEADER ca pe un program de succes și își exprimă dorința de continuare. Fondurile au contribuit la dezvoltarea economică, la consolidarea capitalului social și la o mai bună cooperare între actori locali.

O concluzie esențială este că LEADER a devenit un motor de schimbare structurală în teritoriu. Continuarea finanțării și după 2029 este absolut necesară pentru a menține ritmul de dezvoltare și pentru a răspunde nevoilor comunităților rurale.

Recomandări

Recomandări privind sistemul de monitorizare și evaluare a SDL

Definirea și dezvoltarea indicatorilor de monitorizare și performanță în cadrul strategiilor de dezvoltare locală pentru a obține o înțelegere clară și măsurabilă a progresului și a impactului inițiativelor, relevanță față de obiectivele propuse în strategie. Stabilirea unor și a impactului inițiativelor, relevanță față de obiectivele propuse în strategie. Stabilirea unor indicatori comuni obligatorii de către Autoritatea de Management la începutul implementării SDL, în vederea unei evaluări unitare corelată cu indicatori specifici obiectivelor din SDL care pot fi monitorizați la nivelul GAL. Monitorizarea și evaluarea SDL conform termenelor stabilite, în vederea luării deciziilor și ajustării strategiilor dacă este cazul, astfel încât fondurile alocate să fie utilizate într-un mod eficient și benefic teritoriului. Colectarea datelor din partea autorităților publice privind intervențiile LEADER realizate în teritoriu, în baza

unor indicatori comuni. Prezentarea rezultatelor într-un format cât mai accesibil și ușor de înțeles pentru toate părțile interesate.

Recomandări pentru remedierea deficiențelor privind obiectivele, țintele sau măsurile

Învățarea continuă și îmbunătățirea sunt elemente fundamentale pentru dezvoltarea durabilă a comunităților locale. Prin aplicarea lecțiilor învățate din monitorizarea strategiilor anterioare, putem contribui la creșterea eficacității și la atingerea obiectivelor de dezvoltare locală într-un mod mai eficient și mai responsabil. Vom utiliza experiența acumulată din monitorizarea strategiei pentru a învăța și a îmbunătăți abordările viitoare, pentru a optimiza planificarea și implementarea strategiilor prin modificarea planurilor de acțiune, ajustarea obiectivelor sau alocarea mai eficientă a resurselor. Considerăm că nu au fost deficiențe privind obiectivele, țintele sau măsurile implementate, datorită gradului de plăți atins și indicatori realizați. Vom utiliza cele mai bune practici care au contribuit la succes, cum ar fi resurse bine gestionate, colaborarea eficientă a echipei, implicarea activă a comunității și vom evita problemele sau obstacolele identificate care au împiedicat implementarea SDL în anumite etape.

Recomandări pentru remedierea deficiențelor privind modul de implementare a SDL

- Menținerea și extinderea alocărilor LEADER în viitoarele programe, astfel încât să se asigure finanțarea unui număr mai mare de proiecte eligibile și să se răspundă cererii ridicate din teritoriu.
- Creșterea pragului financiar al proiectelor pentru a permite investiții mai consistente, cu impact economic și social pe termen lung.
- Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare și evaluare prin indicatori comuni și clari, dar și prin instrumente adaptate specificului local.
- Simplificarea procedurilor de accesare și implementare, pentru a reduce barierele administrative și a încuraja implicarea micilor actori economici și sociali.
- Consolidarea cooperării interregionale prin proiecte comune între GAL-uri, pentru schimb de bune practici și soluții inovatoare.
- Integrarea obiectivelor verzi și digitale în proiectele viitoare, aliniind SDL la tendințele europene și la Pactul Verde European.